WYROK SĄDU (ósma izba)

z dnia 19 maja 2010 r. *

W sprawie T-21/05

Chalkor AE Epexergasias Metallon, z siedzibą w Atenach (Grecja), reprezentowana przez adwokatów I. Forrestera, QC, A. Schulza oraz A. Komninosa,

strona skarżąca,

przeciwko

Komisja Europejskiej, reprezentowanej przez P. Olivera oraz S. Noëgo, działających w charakterze pełnomocników,

strona pozwana,

* Język postępowania: angielski.

mająca za przedmiot skargę o uchylenie lub zmniejszenie wymiaru grzywny nałożonej na skarżącą mocą decyzji Komisji C (2004) 2826 z dnia 3 września 2004 r. dotyczącej postępowania na mocy art. 81 traktatu WE oraz art. 53 porozumienia EOG (sprawa COMP/E-1/38.069 – Miedziane rury instalacyjne),

SĄD (ósma izba),

w składzie: E. Martins Ribeiro, S. Papasavvas i N. Wahl (sprawozdawca), sędziowie,

sekretarz: C. Kantza, administrator,

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 6 listopada 2008 r.,

wydaje następujący

Wyrok

Okoliczności powstania sporu

1 Chalkor AE Epexergasias Metallon (zwana dalej „Chalkor" lub „skarżącą") jest spółką prawa greckiego, notowaną na Giełdzie Ateńskiej (Grecja). Spółka Viohalco SA jest w posiadaniu bezwzględnej większości akcji skarżącej.

1. *Postępowanie administracyjne*

2 W związku z informacjami przekazanymi przez Mueller Industries Inc. (zwaną dalej „Mueller") w styczniu 2001 r. Komisja Wspólnot Europejskich przeprowadziła w marcu 2001 r. na mocy art. 14 rozporządzenia Rady nr 17 z dnia 6 lutego 1962 r., pierwszego rozporządzenia wprowadzającego w życie art. [81] i [82] traktatu (Dz.U. 1962, 13, s. 204), niezapowiedziane kontrole w pomieszczeniach przedsiębiorstw działających w sektorze rur miedzianych.

3 W dniach 9 i 10 kwietnia 2001 r. przeprowadzono dodatkowe kontrole w lokalach KME Germany AG (dawniej KM Europa Metal AG), jak również Outokumpu Oyj i Luvata Oy (dawniej Outokumpu Copper Products Oy) (zwanych dalej łącznie „grupą Outokumpu"). W dniu 9 kwietnia 2001 r. Outokumpu przedłożyła Komisji ofertę współpracy na mocy komunikatu Komisji dotyczącego nienakładania grzywien lub obniżenia ich kwoty w sprawach dotyczących karteli (Dz.U. 1996, C 207, s. 4, zwanego dalej „komunikatem w sprawie współpracy z 1996 r."), zarówno w odniesieniu do rur przemysłowych, jak i rur instalacyjnych. W następstwie dodatkowych kontroli Komisja podzieliła prowadzone dochodzenia dotyczące rur miedzianych na trzy różne postępowania, mianowicie sprawę COMP/E-1/38.069 (Miedziane rury instalacyjne), sprawę COMP/E-1/38.121 (Złączki) oraz sprawę COMP/E-1/38.240 (Rury przemysłowe).

4 Pismem z dnia 30 maja 2001 r. grupa Outokumpu złożyła w tej sprawie memorandum, opatrzone pewną liczbą załączników, będące opisem sektora rur miedzianych oraz dotyczących go tajnych porozumień.

5 W dniu 5 czerwca 2002 r. w ramach postępowania w sprawie COMP/E-1/38.240 (Rury przemysłowe) odbyły się z inicjatywy Komisji spotkania z przedstawicielami grupy Outokumpu dotyczące złożonej przez to przedsiębiorstwo propozycji współpracy. Przedsiębiorstwo to poinformowało jednocześnie o gotowości poddania przesłuchaniom przez Komisję członków jej personelu uczestniczących w porozumieniach, których dotyczyła sprawa COMP/E-1/38.069 (Miedziane rury instalacyjne).

6 W lipcu 2002 r. w ramach postępowania w sprawie COMP/E-1/38.240 (Rury przemysłowe) Komisja na mocy art. 11 rozporządzenia nr 17 skierowała z jednej strony do Wieland-Werke AG (zwanej dalej „Wieland") i do grupy KME [w skład której wchodzą KME Germany, KME France SAS (dawniej Tréfimétaux SA) oraz KME Italy SpA (dawniej Europa Metalli SpA)] wnioski o udzielenie informacji, a z drugiej strony do grupy Outokumpu – wnioski o udzielenie informacji uzupełniających. W dniu 15 października 2002 r. grupa KME udzieliła odpowiedzi na wspomniany wniosek o udzielenie informacji. Jej odpowiedź zawierała jednocześnie oświadczenie i wniosek o zastosowanie komunikatu w sprawie współpracy z 1996 r. do postępowania w sprawie COMP/E-1/38.069 (Miedziane rury instalacyjne). Ponadto grupa KME udzieliła Komisji zgody na wykorzystanie wszelkich informacji dostarczonych w ramach postępowania w sprawie COMP/E-1/38.240 (Rury przemysłowe) oraz w sprawie COMP/E-1/38.069 (Miedziane rury instalacyjne).

7 W dniu 23 stycznia 2003 r. Wieland doręczyła Komisji oświadczenie zawierające wniosek o zastosowanie w ramach postępowania w sprawie COMP/E-1/38.069 (Miedziane rury instalacyjne) komunikatu w sprawie współpracy z 1996 r.

8 W ramach sprawy COMP/E-1/38.069 (Miedziane rury instalacyjne) Komisja wystosowała wnioski o udzielenie informacji: w dniu 3 marca 2003 r. do grupy Boliden [w skład której wchodzą Boliden AB, Outokumpu Copper Fabrication AB (dawniej Boliden Fabrication AB) oraz Outokumpu Copper BCZ SA (dawniej Boliden Cuivre & Zinc SA)], do HME Nederland BV (zwanej dalej „HME") oraz do Chalkor, a w dniu 20 marca 2003 r. do grupy IMI [w skład której wchodzą IMI plc, IMI Kynoch Ltd oraz Yorkshire Copper Tube].

9 W dniu 9 kwietnia 2003 r. odbyło się spotkanie pomiędzy przedstawicielami Chalkor a przedstawicielami Komisji, w trakcie którego ci pierwsi wnioskowali o zastosowanie do postępowania w sprawie COMP/E-1/38.069 (Miedziane rury instalacyjne) komunikatu w sprawie współpracy z 1996 r.

10 W dniu 29 sierpnia 2003 r. Komisja w ramach postępowania w sprawie COMP/E-1/38.069 (Miedziane rury instalacyjne) wystosowała do zainteresowanych spółek pismo w sprawie przedstawienia zarzutów. Po udzieleniu wyżej wymienionym spółkom dostępu do akt sprawy w formie elektronicznej oraz po przedstawieniu przez nie, z wyjątkiem HME, uwag na piśmie, spółki te wzięły udział w przesłuchaniu w dniu 28 listopada 2003 r.

11 W dniu 16 grudnia 2003 r. Komisja przyjęła decyzję C (2003) 4820 wersja ostateczna dotyczącą postępowania na mocy art. 81 [WE] i art. 53 porozumienia EOG (sprawa COMP/E-1/38.240 – Rury przemysłowe) (zwaną dalej „zaskarżoną decyzją"), której streszczenie zostało opublikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* z dnia 28 kwietnia 2004 r. (Dz.U. L 125, s. 50).

2. *Zaskarżona decyzja*

12 W dniu 3 września 2004 r. Komisja przyjęła decyzję C (2004) 2826 dotyczącą postępowania na mocy art. 81 [WE] i art. 53 porozumienia EOG (sprawa

COMP/E-1/38.069 – Miedziane rury instalacyjne) (zwaną dalej „zaskarżoną decyzją"), której streszczenie zostało opublikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* z dnia 13 lipca 2006 r. (Dz.U. L 192, s. 21).

13 Zaskarżona decyzja zawiera między innymi następujące postanowienia:

„Artykuł 1

Następujące przedsiębiorstwa, uczestnicząc we wskazanych okresach we wszystkich porozumieniach i praktykach uzgodnionych polegających na ustalaniu cen i podziale rynku w sektorze rur przemysłowych, naruszyły przepisy art. 81 ust. 1 [WE] i – od dnia 1 stycznia 1994 r. – art. 53 ust. 1 porozumienia EOG:

a) Boliden […] wraz z [Outokumpu Copper Fabrication] oraz [Outokumpu Copper BCZ] – od dnia 3 czerwca 1988 r. do dnia 22 marca 2001 r.;

b) [Outokumpu Copper Fabrication] wraz z Boliden […] oraz [Outokumpu Copper BCZ SA] – od dnia 3 czerwca 1988 r. do dnia 22 marca 2001 r.;

c) [Outokumpu Copper BCZ] wraz z Boliden […] oraz [Outokumpu Copper Fabrication] – od dnia 3 czerwca 1988 r. do dnia 22 marca 2001 r.;

d) Austria Buntmetall AG:

i) wraz z Buntmetall Amstetten [GmbH] – najpóźniej od dnia 29 sierpnia 1998 r. do dnia 8 lipca 1999 r.; oraz

ii) wraz z [Wieland] oraz Buntmetall Amstetten […] – od dnia 9 lipca 1999 r. do dnia 22 marca 2001 r.;

e) Buntmetall Amstetten […]:

i) wraz z Austrią Buntmetall […] – najpóźniej od dnia 29 sierpnia 1998 r. do dnia 8 lipca 1999 r.; oraz

ii) wraz z [Wieland] oraz Austrią Buntmetall […] – od dnia 9 lipca 1999 r. do dnia 22 marca 2001 r.;

f) [Chalcor] – najpóźniej od dnia 29 sierpnia 1998 r. co najmniej do początku września 1999 r.;

g) [HME] – najpóźniej od dnia 29 sierpnia 1998 r. do dnia 22 marca 2001 r.;

h) IMI […] wraz z IMI Kynoch […] oraz Yorkshire Copper Tube […] – od dnia 29 września 1989 r. do dnia 22 marca 2001 r.;

i) IMI Kynoch […] wraz z IMI […]oraz Yorkshire Copper Tube […] – od dnia 29 września 1989 r. do dnia 22 marca 2001 r.;

j) Yorkshire Copper Tube […] wraz z IMI […]oraz IMI Kynoch […] – od dnia 29 września 1989 r. do dnia 22 marca 2001 r.;

k) [KME Germany]:

   i) indywidualnie – od dnia 3 czerwca 1988 r. do dnia 19 czerwca 1995 r.; oraz

   ii) wraz z [KME France] i [KME Italy] – od dnia 20 czerwca 1995 r. do dnia 22 marca 2001 r.;

l) [KME Italy]:

   i) wraz [KME France] – od dnia 29 września 1989 r. do dnia 19 czerwca 1995 r.; oraz

   ii) wraz z [KME Germany] oraz [KME France] – od dnia 20 czerwca 1995 r. do dnia 22 marca 2001 r.

m) [KME France]:

i) wraz z [KME Italy] – od dnia 29 września 1989 r. do dnia 19 czerwca 1995 r.; oraz

ii) wraz z [KME Germany] i [KME Italy] – od dnia 20 czerwca 1995 r. do dnia 22 marca 2001 r.

[…]

s) Outokumpu […] wraz z [Luvatą] – od dnia 29 września 1989 r. do dnia 22 marca 2001 r.;

t) [Luvata] wraz z Outokumpu […] – od dnia 29 września 1989 r. do dnia 22 marca 2001 r.;

u) [Wieland]:

i) indywidualnie – od dnia 29 września 1989 r. do dnia 8 lipca 1999 r.; oraz

ii) wraz z Austrią Buntmetall […] oraz Buntmetall Amstetten […] – od dnia 9 lipca 1999 r. do dnia 22 marca 2001 r.

Artykuł 2

Za naruszenia, o których mowa w art. 1, nakłada się następujące grzywny:

a) Boliden […], [Outokumpu Copper Fabrication] i [Outokumpu Copper BCZ] – wspólnie i solidarnie: 32,6 mln EUR;

b) Austria Buntmetall […] i Buntmetall Amstetten […] – wspólnie i solidarnie: 0,6695 mln EUR;

c) Austria Buntmetall […], Buntmetall Amstetten […] i [Wieland] – wspólnie i solidarnie: 2,43 mln EUR;

d) [Chalkor] – indywidualnie: 9,16 mln EUR;

e) [HME] – indywidualnie: 4,49 mln EUR;

f) IMI […], IMI Kynoch […] i Yorkshire Copper Tube […] – wspólnie i solidarnie: 44,98 mln EUR;

g) [KME Germany] – indywidualnie: 17,96 mln EUR;

h) [KME Germany], [KME France] i [KME Italy] – wspólnie i solidarnie: 32,75 mln EUR;

i) [KME Italy] i [KME France] – wspólnie i solidarnie: 16,37 mln EUR;

j) Outokumpu […] i [Luvata] – wspólnie i solidarnie: 36,14 mln EUR;

k) [Wieland] – indywidualnie: 24,7416 mln EUR.

[…]".

14 Komisja uznała, że wymienione przedsiębiorstwa uczestniczyły w naruszeniu (zwanym dalej „kartelem" lub „spornym naruszeniem") o charakterze jednolitym, ciągłym i złożonym, a w przypadku grup Boliden, KME i Wieland – wielopostaciowym. Komisja dodała, że zaskarżona decyzja nie dotyczy jako takich porozumień na poziomie krajowym.

Towary i rynki, których dotyczy spór

15 Sektor produkcji rur miedzianych, którego dotyczy spór, obejmuje dwie grupy towarów, mianowicie, po pierwsze, rury przemysłowe podzielone na podgrupy zależnie od ich przeznaczenia (klimatyzacja i chłodnictwo, złączki, kotły i grzejniki gazowe, suszarki filtrujące oraz telekomunikacja), a po drugie, rury instalacyjne, zwane także „rurami wodociągowymi", które stosowane są w instalacjach wodnych, gazowych, mazutowych oraz w systemach grzewczych (motyw 3 zaskarżonej decyzji).

16 Komisja uznała, że sprawy COMP/E-1/38.069 (Miedziane rury instalacyjne) i COMP/E-1/38.240 (Rury przemysłowe) dotyczą dwóch różnych naruszeń. W tym względzie oparła ona swe stanowisko przede wszystkim na fakcie, że „różne przedsiębiorstwa (oraz różni członkowie personelu tych przedsiębiorstw) były zaangażowane w porozumienia dotyczące rur instalacyjnych z jednej strony i rur przemysłowych z drugiej strony, różna była również organizacja tych porozumień". Ponadto Komisja uznała, że sektor rur instalacyjnych różni się od sektora rur przemysłowych, jeśli chodzi o ich konsumentów, ostateczne przeznaczenie i dane techniczne towarów (motywy 4 i 5 zaskarżonej decyzji).

17 Jeśli chodzi o miedziane rury instalacyjne, Komisja stwierdziła w zaskarżonej decyzji, że ta grupa towarów zawierała w sobie dwie „podrodziny" – zwykłe miedziane rury instalacyjne oraz miedziane rury instalacyjne izolowane plastykiem. Zwróciła ona uwagę, że „zwykłe miedziane rury instalacyjne oraz miedziane rury instalacyjne izolowane plastykiem niekoniecznie są towarami stosowanymi zamiennie i że mogą stanowić odmienne rynki właściwe w rozumieniu obwieszczenia Komisji w sprawie definicji rynku właściwego do celów wspólnotowego prawa konkurencji" (Dz.U. 1997, C 372, s. 5). Niemniej jednak dla celów zaskarżonej decyzji Komisja uznała, że obie „podrodziny" towarów winny być traktowane „jako jedna i ta sama grupa towarów […], ponieważ w porozumieniach dotyczących tych dwóch podrodzin towarów uczestniczyły zasadniczo te same przedsiębiorstwa (oraz ci sami członkowie personelu tych przedsiębiorstw), oraz że porozumienia te były zorganizowane w podobny sposób" (motywy 13 i 459 zaskarżonej decyzji).

18 W zaskarżonej decyzji Komisja wskazała również, że właściwym rynkiem geograficznym jest Europejska Wspólnota Gospodarcza (EWG). Oszacowała ona, że w 2000 r. w EWG wartość rynku zwykłych miedzianych rur instalacyjnych wynosiła w przybliżeniu 970,1 mln EUR, a rynku rur instalacyjnych izolowanych plastikiem 180,9 mln

EUR. Łączna wartość obu rynków w EWG została w konsekwencji wyceniona w 2000 r. na 1,151 mld EUR (motywy 17 i 23 zaskarżonej decyzji).

Części składowe spornego naruszenia

19 Komisja twierdzi, że sporne naruszenie wystąpiło w trzech odmiennych, lecz związanych ze sobą postaciach (motywy 458 i 459 zaskarżonej decyzji). Pierwsza z postaci kartelu polegała na porozumieniach zawieranych przez „producentów SANCO". Druga postać spornego naruszenia dotyczyła porozumień zawieranych pomiędzy „producentami WICU i Cuprotherm". Wreszcie trzecia postać kartelu obejmująca porozumienia zawarte w ramach większej grupy producentów zwykłych miedzianych rur instalacyjnych została określona mianem „rozszerzone porozumienia europejskie".

Porozumienia pomiędzy „producentami SANCO"

20 SANCO jest zarówno znakiem towarowym, jak i oznaczeniem specyficznego procesu technologicznego wykorzystywanego w produkcji wyższej jakości rur instalacyjnych odpornych na działanie korozji. Technika ta została opatentowana w 1980 r. przez przedsiębiorstwo Usines à cuivre et à zinc. Grupa Boliden była właścicielem pierwotnego patentu na proces produkcji do momentu zaniechania swojej działalności w 2000 r., nie będąc jednak właścicielem znaku towarowego SANCO we wszystkich państwach europejskich. Jej konkurent – grupa KME złożyła wniosek i uzyskała rejestrację znaku towarowego SANCO we własnym imieniu w wielu państwach europejskich. Następnie grupa KME opatentowała pewną ilość ulepszeń w stosunku do patentu pierwotnego, a obaj konkurenci przyznali sobie wzajemnie licencje na

korzystanie ze swoich patentów i znaków towarowych. Od 1981 r. grupa KME i grupa Boliden udzieliły również spółce Wieland licencji na posługiwanie się ich znakami towarowymi i patentami (motywy 115 i 118 zaskarżonej decyzji).

21 Komisja uznała w zaskarżonej decyzji, że od 1988 r. porozumienia między „producentami SANCO" wykraczały poza zwykłe relacje między „licencjodawcą" i „licencjobiorcą". Jej zdaniem pomiędzy tymi producentami, mianowicie grupą KME, grupą Boliden i Wieland istniały od czerwca 1988 r. do końca pierwszego półrocza 1994 r. porozumienia dotyczące cen docelowych i stawek rabatów, jak również podziału sprzedaży i udziałów w rynku (zwane dalej „porozumieniami SANCO"). Kontrolowanie wykonania tych porozumień opierało się głównie na przekazywaniu pomiędzy „producentami SANCO" danych liczbowych dotyczących ich produkcji i sprzedaży (motywy 125–146 i 456 zaskarżonej decyzji).

Porozumienia pomiędzy „producentami WICU i Cuprotherm"

22 WICU i Cuprotherm są znakami towarowymi dotyczącymi opatentowanych miedzianych rur instalacyjnych izolowanych plastikiem.

23 Znak towarowy WICU i związany z nim patent są własnością grupy KME, która między innymi udzieliła licencji na korzystanie z patentu i znaku towarowego grupie Wieland. Znak towarowy Cuprotherm i związany z nim patent są natomiast własnością grupy Wieland, która udzieliła z kolei licencji na korzystanie ze znaku towarowego i patentu grupie KME (motyw 121 zaskarżonej decyzji).

24 Komisja uznała w zaskarżonej decyzji, że porozumienia zawarte pomiędzy grupami KME a Wieland dotyczące rur WICU i Cuprotherm wykraczały poza zwykłe relacje pomiędzy „licencjodawcą" a „licencjobiorcą". Grupy KME i Wieland utrzymywały kontakty o charakterze antykonkurencyjnym, przybierające formę wymiany informacji poufnych oraz koordynacji wielkości produkcji i cen miedzianych rur instalacyjnych izolowanych plastikiem (zwane dalej „porozumieniami WICU i Cuprotherm") (motyw 149 zaskarżonej decyzji).

Rozszerzone porozumienia europejskie

25 W zaskarżonej decyzji Komisja stwierdziła, że równolegle z porozumieniami SANCO oraz porozumieniami WICU i Cuprotherm sporne naruszenie obejmowało trzeci element – porozumienia pomiędzy członkami szerszej grupy producentów zwykłych miedzianych rur instalacyjnych (motywy 102, 104, 105, 108–111, 147, 148, 461 i 462 zaskarżonej decyzji).

26 Liczba członków tej szerszej grupy wynosiła początkowo pięć, mianowicie – KME, Wieland, grupa Outokumpu, grupa IMI i Mueller (zwanej dalej „grupą pięciu"). W następstwie przystąpienia Chalkor, HME, grupy Boliden i grupy Buntmetall (składającej się z Austrii Buntmetall i Buntmetall Amstetten) stan liczebny grupy powiększył się do dziewięciu (zwanej dalej „grupą dziewięciu") (motyw 216 sporej decyzji).

27 Zdaniem Komisji członkowie grupy pięciu i grupy dziewięciu usiłowali ustabilizować rynek zwykłych miedzianych rur instalacyjnych, opierając się na udziałach w rynku w roku referencyjnym, aby określić cele podziału rynku w przyszłości. Co więcej,

Komisja stwierdziła w zaskarżonej decyzji, że wymienieni członkowie grupy uzgodnili między sobą wymianę informacji poufnych, podział rynków, kontrolę wielkości sprzedaży, mechanizm „przywódcy rynku", a także koordynację cen, w tym cenników, stosowanie „linii cenowych" oraz rabatów (motyw 192 zaskarżonej decyzji).

Czas trwania i ciągły charakter spornego naruszenia

28 Komisja stwierdziła w zaskarżonej decyzji, że sporne naruszenie rozpoczęło się w dniu 3 czerwca 1988 r., jeśli chodzi o grupę KME i grupę Boliden, w dniu 29 września 1989 r. w przypadku grupy IMI, grupy Outokumpu i Wieland, w dniu 21 października 1998 r. w przypadku grupy Chalkor, grupy Buntmetall i HME. Za datę zakończenia naruszenia Komisja przyjęła dzień 22 marca 2001 r., z wyjątkiem Mueller i Chalkor, które zdaniem Komisji zaniechały uczestnictwa w kartelu odpowiednio w dniu 8 stycznia 2001 i 8 lipca 1999 r. (motyw 597 zaskarżonej decyzji).

29 Co do ciągłego charakteru spornego naruszenia, odnosząc się do grup Boliden, IMI, KME, Outokumpu i Wieland, Komisja zwróciła uwagę w zaskarżonej decyzji, że mimo iż kartel przeżywał okresy obniżonej aktywności pomiędzy rokiem 1990 a grudniem 1992 r. z jednej strony oraz lipcem 1994 r. a lipcem 1997 r. z drugiej strony, grupy te nigdy całkowicie nie zaniechały działalności niezgodnej z prawem, wobec czego sporne naruszenie stanowiło w istocie naruszenie jednolite nieograniczone czasowo (motywy 466, 471, 476, 477 i 592 zaskarżonej decyzji).

30 W stosunku do HME, grupy Buntmetall i Chalkor z zaskarżonej decyzji wynika, że Komisja nie była w stanie wykazać ich uczestnictwa w kartelu w okresie przed dniem 29 sierpnia 1998 r. (motywy 592 i 597 zaskarżonej decyzji).

Ustalenie kwot grzywien

31 Mocą zaskarżonej decyzji Komisja nałożyła na podstawie art. 23 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2003 z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzenia w życie reguł konkurencji ustanowionych w art. 81 [WE] i 82 [WE] (Dz.U. 2003, L 1, s. 1) oraz art. 15 ust. 2 rozporządzenia nr 17 grzywny na grupę Boliden, grupę Buntmetall, Chalkor, HME, grupę IMI, grupę KME, grupę Outokumpu i Wieland (motyw 842 i art. 2 zaskarżonej decyzji).

32 Komisja ustaliła wysokość grzywien stosownie do wagi i czasu trwania naruszenia, tj. dwóch kryteriów wymienionych wyraźnie w art. 23 ust. 3 rozporządzenia nr 1/2003 oraz w art. 15 ust. 2 rozporządzenia nr 17, które zgodnie z brzmieniem zaskarżonej decyzji obowiązywało w czasie trwania spornego naruszenia (motywy 601–603 zaskarżonej decyzji).

33 Celem ustalenia kwoty grzywny w stosunku do każdego z przedsiębiorstw Komisja zastosowała metodę określoną w wytycznych w sprawie metody ustalania grzywien nakładanych na mocy art. 15 ust. 2 rozporządzenia nr 17 oraz art. 65 ust. 5 [EWWiS] (Dz.U. 1998, C 9, s. 3), nawet jeśli nie odwoływała się do nich systematycznie. W zaskarżonej decyzji Komisja dokonała również oceny, czy i w jakim stopniu

zainteresowane przedsiębiorstwa spełniły wymogi określone w komunikacie w sprawie współpracy z 1996 r.

Wyjściowe kwoty grzywien

— Waga

34 Oceniając wagę spornego naruszenia, Komisja uwzględniła sam charakter naruszenia, jego rzeczywisty wpływ na rynek oraz zakres i rozmiar danego rynku geograficznego (motywy 605 i 678 zaskarżonej decyzji).

35 Komisja stwierdziła, że praktyki podziału rynków i ustalanie cen, takie jak w niniejszej sprawie, stanowią z uwagi na sam ich charakter bardzo poważne naruszenie, a także uznała, że kartel oddziaływał na rynek geograficzny, który odpowiadał terytorium EOG. Komisja uwzględniła również fakt, iż rynek miedzianych rur instalacyjnych stanowił bardzo istotny sektor gospodarki, którego wartość została oszacowana na 1,151 mld EUR w EOG w 2000 r. – ostatnim pełnym roku funkcjonowania kartelu (motywy 606 i 674–678 zaskarżonej decyzji).

36 Jeśli chodzi o konkretne oddziaływanie na rynek, Komisja stwierdziła, że istniały wystarczające dowody na okoliczność, że kartel miał całościowy wpływ na dany rynek,

w szczególności na ceny, nawet jeśli nie było możliwe jego precyzyjne określenie ilościowe (motywy 670 i 673 zaskarżonej decyzji). Twierdzenie to Komisja oparła na wielu czynnikach. W pierwszej kolejności oparła się ona na wykonaniu porozumienia, odwołując się do faktu, że uczestnicy wymieniali między sobą informacje dotyczące wielkości sprzedaży i poziomów cen (motywy 629 i 630 zaskarżonej decyzji).

37 Po drugie, wzięła ona pod uwagę okoliczność, że członkowie kartelu posiadali istotną część rynku, mianowicie 84,6% rynku EOG (motyw 635 zaskarżonej decyzji).

38 Po trzecie, Komisja oparła się na tabelach, memorandach i notach redagowanych w związku ze spotkaniami uczestników kartelu. Jej zdaniem dokumenty te świadczyły o tym, że w niektórych okresach funkcjonowania kartelu doszło do podwyżki cen oraz że członkowie kartelu odnotowali dodatkowe zyski w porównaniu z okresami wcześniejszymi. Niektóre spośród tych dokumentów wskazywały, iż osoby zaangażowane w kartel oceniały, że pozwolił on zaangażowanym przedsiębiorstwom osiągnąć ich cele w zakresie cen. Komisja oparła się również na oświadczeniach złożonych przez byłego dyrektora jednej ze spółek grupy Boliden, jak również przez Wieland, grupę Boliden i Mueller w ramach ich współpracy (motywy 637–654 zaskarżonej decyzji).

39 Wreszcie Komisja stwierdziła, że udziały w rynku poszczególnych uczestników kartelu pozostawały względnie stabilne w całym okresie funkcjonowania kartelu, nawet jeśli niekiedy zmieniali się ich klienci (motyw 671 zaskarżonej decyzji).

40 Komisja stwierdziła zatem, że zaangażowane przedsiębiorstwa dopuściły się bardzo poważnego naruszenia.

— Odmienne traktowanie

41 Komisja określiła w zaskarżonej decyzji cztery grupy przedsiębiorstw, które uznała za reprezentatywne z uwagi na ich odpowiednie znaczenie w ramach spornego naruszenia. Komisja dokonała podziału członków kartelu na wiele kategorii w oparciu o ich poszczególne udziały w rynku kształtowane poziomem sprzedaży danych towarów w EOG w 2000 r. W konsekwencji grupa KME została uznana za główny podmiot na rynku właściwym i zaliczona do pierwszej kategorii. Grupy Wieland (w której skład wchodziły Wieland i grupa Buntmetall, nad którą Wieland przejęła kontrolę w lipcu 1999 r.), IMI i Outokumpu zostały uznane za przedsiębiorstwa średnich rozmiarów na tym rynku i zaliczone do drugiej kategorii. Grupę Boliden zaliczono do trzeciej kategorii. W kategorii czwartej znalazły się HME i Chalkor (motywy 681–692 zaskarżonej decyzji).

42 Udziały w rynku zostały określone w oparciu o obroty osiągane przez każdego ze sprawców naruszenia ze sprzedaży rur instalacyjnych na połączonym rynku zwykłych miedzianych rur instalacyjnych oraz miedzianych rur instalacyjnych izolowanych plastikiem. Stąd udziały w rynku przedsiębiorstw niesprzedających rur WICU i Cuprotherm zostały wyliczone poprzez podzielenie ich obrotów pochodzących ze sprzedaży zwykłych miedzianych rur instalacyjnych przez łączny rozmiar rynku zwykłych miedzianych rur instalacyjnych i miedzianych rur instalacyjnych izolowanych plastikiem (motywy 683 i 692 zaskarżonej decyzji)

43 Komisja ustaliła w konsekwencji wyjściową wysokość grzywien na 70 mln EUR w stosunku do grupy KME, na 23,8 mln EUR w odniesieniu do grup Wieland, IMI i Outokumpu, na 16,1 mln EUR w stosunku do grupy Boliden oraz na 9,8 mln EUR dla Chalkor HME (motyw 693 zaskarżonej decyzji).

44 Zważając na fakt, że Wieland i grupa Buntmetall stanowiły jedno i to samo przedsiębiorstwo od lipca 1999 r. oraz że aż do czerwca 1995 r. KME France i KME Italy stanowiły łącznie jedno przedsiębiorstwo odrębne od KME Germany, wyjściową kwotę grzywien, które zostały odpowiednio wymierzone tym przedsiębiorstwom, ustalono w następujący sposób: 35 mln EUR wobec grupy KME (KME Germany, KME France i KME Italy solidarnie); 17,5 mln EUR wobec KME Germany; 17,5 mln EUR wobec KME Italy i KME France solidarnie; 3,25 mln EUR wobec grupy Wieland; 19,52 mln EUR wobec Wieland i 1,03 mln EUR w stosunku do grupy Buntmetall (motywy 694–696 zaskarżonej decyzji).

45 W celu uwzględnienia konieczności ustalenia grzywny na poziomie zapewniającym jej odstraszający skutek Komisja podwyższyła o 50% wyjściową kwotę grzywny nałożonej na Outokumpu, w wyniku czego grzywna ta osiągnęła poziom 35,7 mln EUR. Obroty tej spółki w skali światowej, wynoszące ponad 5 mld EUR, wskazywały, że posiada ona wielkość i siłę ekonomiczną, które zezwalają na zastosowanie takiego podwyższenia (motyw 703 zaskarżonej decyzji).

Podstawowa kwota grzywien

46 Z zaskarżonej decyzji wynika, że Komisja podwyższyła wyjściową kwotę grzywien o 10% za pełen rok naruszenia i o 5% za każdy dodatkowy okres wynoszący sześć miesięcy lub więcej, nie więcej jednak niż rok. Komisja stwierdziła więc, że:

— wyjściową kwotę grzywny, w wysokości 23,8 mln EUR, wymierzoną grupie IMI, która uczestniczyła w kartelu przez jedenaście lat i pięć miesięcy, należy podwyższyć o 110%;

— wyjściową kwotę grzywny, w wysokości 35,7 mln EUR, po jej podwyższeniu w celu realizacji odstraszającej funkcji kary, wymierzoną grupie Outokumpu, która uczestniczyła w kartelu przez jedenaście lat i pięć miesięcy, należy podwyższyć o 110%;

— wyjściową kwotę grzywny, w wysokości 16,1 mln EUR, wymierzoną grupie Boliden, która uczestniczyła w kartelu przez dwanaście lat i dziewięć miesięcy, należy podwyższyć o 125%;

— wyjściową kwotę grzywny, w wysokości 9,8 mln EUR, wymierzoną Chalkor, która uczestniczyła w kartelu przez dwanaście miesięcy, należy podwyższyć o 10%;

— wyjściową kwotę grzywny, w wysokości 9,8 mln EUR, wymierzoną HME, która uczestniczyła w kartelu przez dwanaście miesięcy, należy podwyższyć o 10%;

— wyjściową kwotę grzywny, w wysokości 35 mln EUR, wymierzoną grupie KME, która uczestniczyła w kartelu przez pięć lat i siedem miesięcy, należy podwyższyć o 55%;

— wyjściową kwotę grzywny, w wysokości 17,5 mln EUR, wymierzoną KME Germany, która uczestniczyła w kartelu przez siedem lat i dwa miesiące, należy podwyższyć o 70%;

— wyjściową kwotę grzywny, w wysokości 17,5 mln EUR, wymierzoną KME France i KME Italy, które uczestniczyły w kartelu przez pięć lat i dwa miesiące, należy podwyższyć o 55%;

— jako że Wieland została uznana, po pierwsze, za odpowiedzialną indywidualnie za naruszenie trwające dziewięć lat i dziewięć miesięcy, a po drugie, za odpowiedzialną solidarnie wraz z grupą Buntmetall za dodatkowy okres trwania naruszenia, tj. rok i osiem miesięcy, wyjściową kwotę grzywny, w wysokości 19,52 mln EUR, wynikającą z jej odpowiedzialności indywidualnej, należy podwyższyć o 95%, a wyjściową kwotę grzywny wynikającą z odpowiedzialności solidarnej Wieland i grupy Buntmetall, w wysokości 3,25 mln EUR, o 15% (motywy 706–714 zaskarżonej decyzji).

47 Tym samym kwoty wyjściowe grzywien nałożonych na przedsiębiorstwa, których sprawa dotyczy, są następujące:

— grupa KME: 54,25 mln EUR;

— KME Germany: 29,75 mln EUR;

— KME France i KME Italy (solidarnie): 27,13 mln EUR;

— grupa Buntmetall: 1,03 mln EUR;

— grupa Wieland: 3,74 mln EUR;

— Wieland: 38,06 mln EUR;

— grupa IMI: 49,98 mln EUR;

— grupa Outokumpu: 74,97 mln EUR;

— Chalkor: 10,78 mln EUR;

— HME: 12,25 mln EUR;

— grupa Boliden: 36,225 mln EUR (motyw 719 zaskarżonej decyzji).

Okoliczności obciążające i łagodzące

48 Wyjściowa kwota grzywny nałożonej na Outokumpu została podwyższona o 50%, ponieważ grupa ta dopuściła się ponownego naruszenia, jako że była ona adresatem

decyzji Komisji 90/417/EWWiS z dnia 18 lipca 1990 r. dotyczącej postępowania na postawie art. 65 [EWWiS] w sprawie porozumień i praktyk uzgodnionych pomiędzy producentami europejskimi produktów z blachy ze stali nierdzewnej walcowanej (Dz.U. L 220, s. 28) (motywy 720–726 zaskarżonej decyzji).

49 Tytułem okoliczności łagodzących Komisja uwzględniła okoliczność, że grupy KME i Outokumpu dostarczyły jej informacji w ramach ich współpracy, która nie była objęta komunikatem w sprawie współpracy z 1996 r.

50 Tym samym Komisja obniżyła wyjściową kwotę grzywy nałożonej na grupę Outokumpu o 40,17 mln EUR, co odpowiadało grzywnie wymierzonej za naruszenie trwające od września 1989 r. do lipca 1997 r., którego ustalenie było możliwe dzięki informacjom przekazanym przez nią Komisji (motywy 758 i 759 zaskarżonej decyzji.

51 W odniesieniu do grupy KME wyjściowa kwota grzywny została obniżona o 7,93 mln EUR w związku ze współpracą z jej strony, która umożliwiła Komisji ustalenie, że sporne naruszenie dotyczyło również miedzianych rur instalacyjnych izolowanych plastikiem (motywy 760 i 761 zaskarżonej decyzji).

Stosowanie komunikatu w sprawie współpracy z 1996 r.

52 Komisja na podstawie pkt D komunikatu w sprawie współpracy z 1996 r. obniżyła kwotę grzywny o 50% w stosunku do grupy Outokumpu, o 35% w stosunku do grupy

Wieland, o 15% wobec Chalkor, o 10% w stosunku do grupy Boliden i grupy IMI oraz o 35% wobec grupy KME. Na mocy tego komunikatu HME nie skorzystała z żadnego obniżenia (motyw 815 zaskarżonej decyzji).

Ostateczna kwota grzywien

53 Zgodnie z art. 15 ust. 2 rozporządzenia nr 17 i art. 23 ust. 2 rozporządzenia nr 1/2003 Komisja ustaliła kwotę grzywien dla przedsiębiorstw adresatów zaskarżonej decyzji w sposób następujący:

— grupa Boliden: 32,6 mln EUR;

— grupa Buntmetall: 0,6695 mln EUR;

— Chalkor: 9,16 mln EUR;

— HME: 4,49 mln EUR;

— grupa IMI: 44,98 mln EUR;

— grupa KME: 32,75 mln EUR;

— KME Germany: 17,96 mln EUR;

— KME France i KME Italy (solidarnie): 16,37 mln EUR;

— grupa Outokumpu: 36,14 mln EUR;

— grupa Wieland: 2,43 mln EUR;

— Wieland: 24,7416 mln EUR (motyw 842 zaskarżonej decyzji).

Przebieg postępowania i żądania stron

54 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 21 stycznia 2005 r. skarżąca wniosła niniejszą skargę.

55 Wskutek zmiany składu izb Sądu sędzia sprawozdawca został przydzielony do ósmej izby, której następnie przekazano niniejszą sprawę.

56 Skarżąca wnosi do Sądu o:

— stwierdzenie nieważności art. 1 lit. f) i art. 2 lit. d) zaskarżonej decyzji, w zakresie w jakim stanowią o wymierzeniu grzywny wobec niej;

— tytułem zarzutu ewentualnego – obniżenie kwoty grzywny nałożonej na nią;

— obciążenie Komisji kosztami postępowania.

57 Komisja wnosi do Sądu o:

— oddalenie skargi;

— obciążenie skarżącej kosztami postępowania.

Co do prawa

58 W uzasadnieniu skargi strona skarżąca podnosi sześć zarzutów opierających się odpowiednio na braku uwzględnienia przymusowego charakteru jej udziału w kartelu, błędnym ustaleniu wyjściowej kwoty grzywny, błędnym podwyższeniu wyjściowej kwoty grzywny z powodu czasu trwania naruszenia, braku uwzględnienia okoliczności łagodzących, błędnym zastosowaniu komunikatu w sprawie współpracy z 1996 r. oraz nieproporcjonalnej kwocie grzywny.

59 Przed przystąpieniem do analizy podniesionych przez stronę skarżącą zarzutów należy przypomnieć, że z motywów 601 i 842 zaskarżonej decyzji wynika, iż grzywny zastosowane przez Komisję w związku z naruszeniem zostały wymierzone na podstawie art. 15 ust. 2 rozporządzenia nr 17 jak również art. 23 ust. 2 rozporządzenia nr 1/2003. Ponadto do obliczenia kwoty grzywien Komisja zastosowała metodę przewidzianą w wytycznych i komunikacie w sprawie współpracy z 1996 r. (zobacz pkt 33 powyżej).

60 Chociaż wytycznych nie można uznać za normę prawną, określają one normę postępowania, która stanowi pewną wskazówkę dla praktyki administracyjnej i od której Komisja nie może odstąpić w konkretnym przypadku bez podania powodów, które byłyby zgodne z zasadą równego traktowania (zob. wyrok Trybunału z dnia 18 maja 2006 r. w sprawie C-397/03 P Archer Daniels Midland i Archer Daniels Midland Ingredients przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. I-4429, pkt 91 i przytoczone tam orzecznictwo).

61 Zadaniem Sądu jest więc zweryfikowanie w ramach kontroli zgodności z prawem grzywien nałożonych w zaskarżonej decyzji, czy Komisja wykonała swe uprawnienia dyskrecjonalne zgodnie z metodą sformułowaną w wytycznych, a gdyby Sąd stwierdził, że Komisja od niej odstąpiła, zweryfikowanie, czy to odejście jest uzasadnione i umotywowane w sposób wystarczający pod względem prawnym. W tej kwestii należy podnieść, że Trybunał potwierdził ważność samej zasady wytycznych, a także metody, która jest w nich wskazana (wyrok Trybunału z dnia 28 czerwca 2005 r. w sprawach połączonych C-189/02 P, C-202/02 P, od C-205/02 P do C-208/02 P i C-213/02 P Dansk Rørindustri i in. przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. I-5425, pkt 252–255, 266, 267, 312, 313).

62 Samoograniczenie uprawnień dyskrecjonalnych Komisji wynikające z przyjęcia wytycznych nie jest bowiem niezgodne z utrzymaniem znacznego zakresu uznania Komisji. Wytyczne zawierają elementy podwyższające elastyczność, przez co umożliwiają Komisji wykonywanie jej uprawnień dyskrecjonalnych w zgodności z przepisami art. 15 rozporządzenia nr 17 i 1/2003, tak jak zinterpretował go Trybunał (ww. w pkt 61 wyrok w sprawie Dansk Rørindustri i in. przeciwko Komisji, pkt 267).

63 W związku z tym w dziedzinach, w których Komisja zachowała zakres uznania, na przykład w odniesieniu do stopy podwyżki kwoty grzywny z tytułu czasu trwania naruszenia, kontrola zgodności z prawem tej oceny ogranicza się do zweryfikowania, czy nie występuje oczywisty błąd w ocenie (zob. podobnie wyrok Sądu z dnia 18 lipca 2005 r. w sprawie T-241/01 Scandinavian Airlines System przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. II-2917, pkt 64, 79).

64 Uznanie Komisji i jego granice, które Komisja wprowadziła, nie stanowią, co do zasady przeszkody, by sąd skorzystał ze swego nieograniczonego prawa orzekania (wyrok w Sądu z dnia 8 lipca 2004 r. w sprawach połączonych T-67/00, T-68/00, T-71/00 i T-78/00 JFE Engineering i in. przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. II-2501, pkt 538), które upoważnia go do uchylenia, obniżenia lub podwyższenia nałożonej przez Komisję grzywny (zob. podobnie wyrok Trybunału z dnia 8 lutego 2007 r. w sprawie C-3/06 P Groupe Danone przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. I-1331, pkt 60–62; wyrok Sądu z dnia 21 października 2003 r. w sprawie T-368/00 General Motors Nederland i Opel Nederland przeciwko Komisji, Rec. s. II-4491, pkt 181).

1. *W przedmiocie zarzutu dotyczącego nieuwzględnienienia przymusowego charakteru udziału skarżącej w kartelu*

Argumenty stron

65 Strona skarżąca podnosi, że co do zasady jej udział w kartelu był zasadniczo spowodowany obawą przed szykanami ze strony członków grupy pięciu, tj. wiodących przedsiębiorstw na rynku właściwym. Była ona raczej ofiarą a nie inicjatorem czy głównym członkiem kartelu. W konsekwencji mimo że naruszyła ona art. 81 WE, nie

powinna być ukarana grzywną lub grzywna jej wymierzona powinna mieć ograniczoną wartość, wręcz symboliczną.

66 Skarżąca odwołuje się w tym kontekście do wielu wcześniejszych decyzji, w których Komisja nie zastosowała żadnej grzywny lub wymierzyła grzywny o istotnie obniżonej wysokości w stosunku do przedsiębiorstw znajdujących się w sytuacji przymusowej skłaniającej je do uczestnictwa lub kontynuowania udziału w porozumieniu antykonkurencyjnym.

67 Na poparcie twierdzenia, że była ona przedmiotem nacisków, skarżąca przywołuje okoliczność, iż będąc przedsiębiorstwem małych rozmiarów i relatywnie nowym na rynku Europy Zachodniej, potrzebowała uczestniczyć niekiedy w spotkaniach z innymi przemysłowcami w celu zgromadzenia w sposób zgodny z prawem informacji na temat rynku rur instalacyjnych. Tym samym podejmując decyzję o udziale w spotkaniu z dnia 28 sierpnia 1998 r., do którego odwołuje się Komisja w zaskarżonej decyzji, uczyniła to w przekonaniu, iż została zaproszona w celu przedyskutowania „dyrektywy europejskiej dotyczącej wody pitnej" i była zaskoczona tajnym charakterem spotkania. W jego trakcie skarżąca znalazła się w sytuacji przymusowej, która doprowadziła ją do pasywnego i ograniczonego uczestnictwa w sześciu kolejnych spotkaniach.

68 W trakcie tych spotkań przywódcy rynków w pięciu państwach objętych działaniem kartelu, mianowicie w Niemczech, Wielkiej Brytanii, we Francji, w Hiszpanii i Niderlandach, zaproponowali cele w zakresie cen i rabatów do realizacji w trakcie nadchodzących miesięcy. Skarżąca nie zmieniła jednakże swej polityki w dziedzinie cen oraz sprzedaży w odniesieniu do tych pięciu zachodnich rynków, a wielkość jej wywozu do tych krajów nawet nadal rosła.

69 Skarżąca odwołuje się jednocześnie do różnych dokumentów włączonych do akt sprawy w postępowaniu Komisji, pochodzących w szczególności od grupy KME i Wieland. Twierdzi, że zważając na kontekst „konspiracji", w którym dokumenty te zostały zredagowane, potwierdzają one po pierwsze, że grupa pięciu próbowała zastraszyć przedsiębiorstwa, które odmówiły dostosowania się do ich postulatów, a po drugie, że groźby wygłoszone pod jej adresem w trakcie spotkania w dniu 28 sierpnia 1998 r. były wcześniej zaplanowane oraz że mogła ona uważać je za wiarygodne.

70 Komisja wnosi o oddalenie tego zarzutu.

Ocena Sądu

71 Należy na wstępie odrzucić argument skarżącej przywołujący wcześniejsze decyzje Komisji, jako że wcześniejsza praktyka decyzyjna Komisji nie może służyć jako ramy prawne dla grzywien w dziedzinie konkurencji (wyrok Sądu z dnia 30 września 2003 r. w sprawie T-203/01 Michelin przeciwko Komisji, Rec. s. II-4071, pkt 292).

72 Ponadto należy zwrócić uwagę, że z orzecznictwa wynika, iż naciski wywierane przez przedsiębiorstwa, zmierzające do skłonienia innych przedsiębiorstw do udziału w naruszeniu prawa konkurencji, bez względu na ich wagę, nie zwalniają danego przedsiębiorstwa z odpowiedzialności za popełnione naruszenie, nie zmieniają wagi kartelu i nie stanowią okoliczności łagodzącej dla celów obliczenia kwot grzywien, jako że dane przedsiębiorstwo miało możliwość doniesienia o ewentualnych naciskach właściwym władzom i wniesienia do nich skargi (zob. podobnie ww. w pkt 61 wyrok w sprawie Dansk Rørindustri i in. przeciwko Komisji, pkt 369, 370; wyroki Sądu: z dnia 20 marca 2002 r. w sprawie T-17/99 KE KELIT przeciwko Komisji, Rec. s. II 1647, pkt 50; z dnia 29 listopada 2005 r. w sprawie T-62/02 Union Pigments przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. II-5057, pkt 63).

73 Należy zatem oddalić ten zarzut.

2. *W przedmiocie zarzutu dotyczącego błędnego ustalenia wyjściowej kwoty grzywny*

74 W ramach niniejszego zarzutu skarżąca twierdzi, że ustalając kwotę wyjściową grzywny na nią nałożonej, Komisja naruszyła prawo, nie uwzględniając, po pierwsze, faktu, że uczestniczyła ona wyłącznie w trzeciej części składowej kartelu, a po drugie, okoliczności, że zakres geograficzny porozumień, w których uczestniczyła, był ograniczony do pięciu państw.

W przedmiocie ograniczonego udziału skarżącej w kartelu

Argumenty stron

75 Skarżąca twierdzi, że odmienne traktowanie przez Komisję uczestników kartelu, dostosowane do ich udziałów w rynku, było niewystarczające i naruszało zasadę równego traktowania, jako że różnice pomiędzy ich udziałami w rynku nie odzwierciedlają jej ograniczonego uczestnictwa w kartelu.

76 Zdaniem skarżącej bezsporne jest, że naruszenie, za które ponosi ona odpowiedzialność, polega wyłącznie na udziale w trzeciej z części składowych kartelu oraz niezgodnej z prawem współpracy z grupą dziewięciu od sierpnia 1998 r. do kwietnia 1999 r. w ramach rozszerzonych porozumień europejskich.

77 Utrzymuje ona, że zarówno współpraca w ramach porozumień SANCO oraz porozumień WICU i Cuprotherm, jak i współpraca pomiędzy członkami grupy pięciu była bardziej zacieśniona niż współpraca pomiędzy członkami grupy dziewięciu.

78 Skarżąca utrzymuje również, że Komisja błędnie uznała w motywie 690 zaskarżonej decyzji, iż jej udział w kartelu zwiększył skuteczność kartelu. Skarżąca wskazuje w tym względzie, że nigdy nie zgodziła się na proponowane udziały w ramach rozszerzonych porozumień europejskich oraz że wręcz przeciwnie, jej sprzedaż do państw objętych funkcjonowaniem kartelu odnotowała wzrost wartości w okresie jej uczestnictwa.

79 Skarżąca wywodzi stąd, że wyjściowa kwota grzywny na nią nałożonej winna była ulec zmniejszeniu wskutek uwzględnienia charakteru, stopnia i jakości jej zaangażowania w kartelu w porównaniu z innymi jego uczestnikami.

80 Komisja twierdzi, że z zaskarżonej decyzji wynika, iż stwierdziła ona jednolite naruszenie składające się z trzech części składowych.

81 Podnosi ona, że w celu ustalenia wyjściowej kwoty grzywny nie miała obowiązku zróżnicowania, z jednej strony, pomiędzy skarżącą i przedsiębiorstwami, które uczestniczyły w porozumieniach SANCO i w porozumieniach WICU i Cuprotherm, a z drugiej strony, pomiędzy członkami grupy pięciu i członkami grupy dziewięciu.

82 Po pierwsze, Komisja twierdzi w tym zakresie, że aktywny udział skarżącej w kartelu od dnia 28 sierpnia 1998 r. do początku września 1999 r. nie był pod względem jakościowym czy ilościowym odmienny od udziału innych uczestników kartelu. Przypomina jednocześnie, że fakt, iż pewne przedsiębiorstwa uczestniczyły w kartelu dłużej

niż inne, nie zmienia wagi ich naruszenia. Dłuższy udział w kartelu znajduje odzwierciedlenie w podwyższeniu grzywny z powodu czasu trwania naruszenia.

83 Po drugie, Komisja przypomina, że z utrwalonego orzecznictwa wynika, iż w celu ustalenia rzeczywistego wpływu naruszenia popełnionego przez każdego z uczestników kartelu właściwą wskazówką co do rozmiaru naruszenia na danym rynku może być część obrotu pochodząca z towarów, których dotyczy naruszenie.

84 Podział na różne kategorie oparty na obrocie pochodzącym z towarów będących przedmiotem praktyki ograniczającej prowadzi z konieczności do zbliżonych kwot wyjściowych grzywien w odniesieniu do punktu procentowego udziału w rynku. Oznacza to, że wyjściowa kwota grzywny nałożonej na przedsiębiorstwo posiadające istotny udział w rynku jest ustalana na wyższym poziomie niż wyjściowa kwota grzywny zastosowanej wobec przedsiębiorstwa posiadającego mniejszy udział w rynku. Z tego względu kwota wyjściowa grzywny nałożonej na grupę KME została ustalona na poziomie 70 mln EUR, podczas gdy kwota wyjściowa grzywny nałożonej na Chalkor wynosiła jedynie 9,8 mln EUR. W oczywisty sposób metoda ta nie narusza zasady równego traktowania.

85 Po trzecie, Komisja twierdzi, że stosowanie surowszych sankcji wobec przedsiębiorstwa zaangażowanego w dwie lub trzy części składowe kartelu niż wobec innego przedsiębiorstwa, któremu przypada taki sam udział w rynku, a które brało udział jedynie w jednej z jego części, jest sprzeczne z orzecznictwem (wyroki Trybunału: z dnia 7 czerwca 1983 r. w sprawach połączonych od C-100/80 do C-103/80 Musique Diffusion française i in. przeciwko Komisji, Rec. s. 1825, pkt 121; z dnia 17 grudnia 1998 r. w sprawie C-185/95 P Baustahlgewebe przeciwko Komisji, Rec. s. I-8417, pkt 91; wyroki Sądu: z dnia 11 marca 1999 r. w sprawie T-151/94 British Steel przeciwko Komisji, Rec. s. II-629, pkt 643; z dnia 9 lipca 2003 r. w sprawie T-220/00 Cheil Jedang przeciwko Komisji, Rec. s. II-2473, pkt 91).

86 Po czwarte, Komisja zauważa, że nie ma dowodu na okoliczność, iż porozumienia SANCO i porozumienia WICU i Cuprotherm oznaczały współpracę zdecydowanie ściślejszą niż współpraca istniejąca w ramach rozszerzonych porozumień europejskich. Tym samym nie ma żadnego powodu, by traktować dwie pierwsze części składowe kartelu jako poważniejsze naruszenie reguł konkurencji niż jego trzecia część składowa.

87 Po piąte, Komisja jest zdania, że nie ma żadnego powodu, by odróżniać w ramach rozszerzonych porozumień europejskich członków grupy pięciu od czterech pozostałych producentów, mianowicie grupy Boliden, HME, grupy Buntmetall i Chalkor, skoro udział tych ostatnich był istotny dla funkcjonowania kartelu i czerpali oni z kartelu takie same korzyści jak inni jego uczestnicy w okresie pomiędzy 1998 r. a 2001 r.

88 Po szóste, Komisja podnosi, że udział Chalkor podniósł skuteczność kartelu. Fakt, że członkowie grupy pięciu zaprosili Chalkor i trzy inne spółki do przystąpienia do kartelu, wskazuje, że były one istotne dla skuteczności kartelu. Komisja podkreśla, że fakt, iż wzrosła wartość sprzedaży Chalkor w trakcie jej uczestnictwa w kartelu, nie dowodzi, że jej udział w spotkaniach kartelu nie wzmocnił nielegalnych porozumień. Zwiększenie sprzedaży może być wynikiem sezonowej zmiany koniunktury lub faktu, że Chalkor miała po pewnym czasie mniejsze skrupuły, by oszukiwać współsprawców naruszenia.

89 Po siódme, Komisja twierdzi, że nawet jeśli stwierdziłaby bardziej zacieśnioną współpracę pomiędzy niektórymi adresatami zaskarżonej decyzji, doprowadziłoby to raczej do zastosowania wobec nich wyższych grzywien niż do nałożenia niższych grzywien względem innych adresatów decyzji. Tym samym Komisja podnosi, że jeśli Sąd miałby przyjąć argumenty Chalkor w tej kwestii, musiałby rozważyć w ramach swego nieograniczonego prawa orzekania podniesienie kwoty grzywien nałożonych na

„producentów SANCO", mianowicie grupę KME, Wieland, grupę Boliden, raczej niż obniżenie kwoty grzywny zastosowanej względem Chalkor.

Ocena Sądu

90 Tytułem wstępu należy przypomnieć zasady ustalone w orzecznictwie w zakresie odpowiedzialności indywidualnej wynikającej z naruszenia art. 81 ust. 1 WE, takiego jak kartel.

91 Po pierwsze, odnosząc się do odpowiedzialności za naruszenie jako takie, z utrwalonego orzecznictwa wynika, że fakt, iż przedsiębiorstwo nie brało bezpośredniego udziału we wszystkich częściach składowych kartelu, nie ma znaczenia dla stwierdzenia jego odpowiedzialności za naruszenie art. 81 ust. 1 WE, jeżeli zostało wykazane, że musiało mieć ono wiedzę z jednej strony o tym, że porozumienie, w którym uczestniczyło, wpisywało się w ogólny plan, a z drugiej strony, że ów ogólny plan obejmował całość elementów składowych porozumienia (zob. podobnie wyrok Trybunału z dnia 8 lipca 1999 r. w sprawie C-49/92 P Komisja przeciwko Anic Partecipazioni, Rec. s. I-4125, pkt 87; wyroki Sądu: z dnia 14 maja 1998 r. w sprawie T-295/94 Buchmann przeciwko Komisji, Rec. s. II-813, pkt 121; z dnia 8 lipca 2008 r. w sprawie T-99/04 AC-Treuhand przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. II-1501, pkt 130, 131).

92 Stwierdzając istnienie kartelu i identyfikując jego uczestników, Komisja w celu nałożenia grzywien ma obowiązek zbadać wagę naruszenia każdego z uczestników kartelu. Wynika to zarówno z orzecznictwa (zob. podobnie ww. w pkt 91 wyrok w sprawie Komisja przeciwko Anic Partecipazioni, pkt 90, 150; ww. w pkt 61 wyrok w sprawie Dansk Rørindustri i in. przeciwko Komisji, pkt 145; ww. w pkt 91 wyrok w sprawie AC-Treuhand przeciwko Komisji, pkt 133), jak i z wytycznych, które przewidują i odmienne traktowanie w zakresie wyjściowej kwoty grzywien (wyjściowa kwota szczególna), i uwzględnienie okoliczności obciążających i łagodzących, pozwalających na

zmianę kwoty grzywny, w szczególności w zależności od roli aktywnej czy pasywnej danego przedsiębiorstwa w ramach realizacji naruszenia.

93 Niemniej jednak na przedsiębiorstwo nie może zostać nałożona grzywna, której kwota została wyliczona na podstawie udziału w porozumieniu, za które nie ponosi ono odpowiedzialności (wyrok Sądu z dnia 20 marca 2002 r. w sprawie T-28/99 Sigma Technologie przeciwko Komisji, Rec. s. II-1845, pkt 79–82).

94 W świetle przytoczonych powyżej zasad należy zbadać zarzut skarżącej, wedle którego Komisji nie uwzględniła jej ograniczonego udziału w kartelu.

95 W pierwszej kolejności należy przeanalizować zarzut oparty na twierdzeniu skarżącej, iż nie uczestniczyła ona w porozumieniach SANCO i porozumieniach WICU i Cuprotherm.

96 W tym kontekście należy przypomnieć, iż bezsprzeczny jest fakt, że skarżąca uczestniczyła jedynie w rozszerzonych porozumieniach europejskich i że jest ona odpowiedzialna wyłącznie za udział w tej części składowej kartelu (motyw 461 zaskarżonej decyzji). Niemniej jednak Komisja nie zbadała, czy sprawca naruszenia, który uczestniczy w jednej z części składowych kartelu, dopuszcza się mniej poważnego naruszenia, w rozumieniu art. 23 ust. 3 rozporządzenia nr 1/2003, niż sprawca, który w ramach tego samego kartelu uczestniczy we wszystkich jego częściach składowych. Kwestia ta była o tyle ważna w niniejszej sprawie, że skarżąca nie została uznana za odpowiedzialną za dwie pozostałe części składowe kartelu, mianowicie porozumienia SANCO i porozumienia WICU i Cuprotherm.

97 Komisja uznała bowiem w motywie 689 zaskarżonej decyzji, że nie ma podstaw do odmiennego traktowania sprawców uczestniczących wyłącznie w rozszerzonych porozumieniach europejskich i sprawców uczestniczących w porozumieniach SANCO, ponieważ współpraca w ramach porozumień SANCO nie była w znaczący sposób bardziej ścisła od współpracy w ramach rozszerzonych porozumień europejskich.

98 Należy stwierdzić, że wnioskowanie Komisji jest błędne, jako że porównanie między ścisłością współpracy w ramach różnych części składowych kartelu miałoby ewentualnie znaczenie, gdyby skarżąca była zaangażowana w jego różne części składowe, co nie zachodzi w niniejszej sprawie.

99 Mianowicie przedsiębiorstwo, którego odpowiedzialność za udział w wielu częściach składowych kartelu została ustalona, przyczynia się bardziej do skuteczności i wagi tego porozumienia niż sprawca zaangażowany jedynie w jedną część kartelu. Tym samym pierwsze przedsiębiorstwo dopuszcza się poważniejszego naruszenia niż naruszenia, którego dopuszcza się drugie przedsiębiorstwo.

100 Należy podkreślić w tym względzie, że zgodnie z zasadą indywidualizacji kary i osobistej odpowiedzialności Komisja ma obowiązek uwzględnić w trakcie oceny wagi uczestnictwa w porozumieniu każdego ze sprawców fakt, że niektórzy sprawcy, w danym wypadku, nie ponoszą odpowiedzialności w rozumieniu ww. w pkt 91 wyroku w sprawie Komisja przeciw Anic Partecipazioni (pkt 87) za wszystkie jego części.

101 Zgodnie z wytycznymi ocena ta winna mieć miejsce obowiązkowo na etapie ustalania szczególnej kwoty wyjściowej, ponieważ uwzględnienie okoliczności łagodzących pozwala wyłącznie na dostosowanie wyjściowej kwoty grzywny w zależności od szczególnego sposobu wykonywania przez sprawcę założeń kartelu. Sprawca, który nie

został obciążony odpowiedzialnością za niektóre części składowe kartelu, nie mógł odgrywać żadnej roli w ich realizacji. Z uwagi na ograniczony zasięg przypisywanego mu naruszenia reguł konkurencji uważa się je za mniej poważne od naruszeń przypisanych sprawcom uczestniczącym we wszystkich częściach składowych naruszenia.

102 Argument Komisji, zgodnie z którym wszyscy członkowie rozszerzonych porozumień europejskich korzystali z ograniczenia konkurencji spowodowanego przez „producentów SANCO", nie może zostać przyjęty, ponieważ skarżąca nie została uznana przez nią za odpowiedzialną za udział w części naruszenia związanej z porozumieniami SANCO. W tym względzie należy również stwierdzić, że antykonkurencyjne oddziaływanie kartelu na ceny może z samej swej natury przynosić zyski wszystkim dostawcom obecnym na danym rynku, a nie wyłącznie przedsiębiorstwom uczestniczącym w tym kartelu.

103 Odnosząc się do wyroków cytowanych w pkt 85 powyżej, przytoczonych przez Komisję w duplice, wystarczy stwierdzić, że nie dotyczą one wątpliwości, czy sprawca odpowiedzialny za udział w jednej z części składowych kartelu popełnia naruszenie mniej poważne niż sprawca, który w ramach tego samego kartelu jest uznany odpowiedzialnym za udział we wszystkich jego częściach.

104 Mając na względzie powyższe uwagi, należy stwierdzić, że Komisja naruszyła zasadę równego traktowania, nie biorąc w procesie obliczania kwoty grzywien pod uwagę faktu, iż inaczej niż grupa KME, Wieland i grupa Boliden, skarżąca uczestniczyła jedynie w jednej z części składowych kartelu i potraktowała w związku z tym odmienne sytuacje w sposób identyczny, mimo że tego rodzaju traktowanie nie było obiektywnie uzasadnione.

105 Jeśli chodzi o konsekwencje, jakie należy wyciągnąć z tego ustalenia, Komisja proponuje, by Sąd podwyższył kwotę grzywien zastosowanych wobec „producentów

SANCO", zamiast obniżać grzywnę nałożoną na skarżącą. Sąd uważa natomiast, w ramach wykonywania nieograniczonego prawa orzekania, że kwota wyjściowa przyjęta przez Komisję jest odpowiednia w stosunku do wagi wszystkich trzech części składowych kartelu oraz że należy obniżyć kwotę wyjściową grzywny nałożonej na Chalkor w celu uwzględnienia faktu, że jej odpowiedzialność ogranicza się wyłącznie do udziału w trzeciej części kartelu.

106 Poza tym nie sposób przyjąć argumentów Komisji przedstawionych w pkt 83 i 84 powyżej, w zakresie w jakim mogą one być rozumiane w ten sposób, że fakt, iż skarżąca nie uczestniczyła w porozumieniach SANCO, został wystarczająco odzwierciedlony w szczególnej kwocie wyjściowej grzywny jej wymierzonej. Argument ten opiera się na założeniu, że posiadany przez Chalkor, która nie sprzedawała rur SANCO, udział w rynku został obliczony na podstawie całościowego obrotu wszystkich producentów zwykłych miedzianych rur instalacyjnych, w tym sprzedaży rur SANCO.

107 Porozumienia SANCO i rozszerzone porozumienia europejskie dotyczyły tego samego rynku właściwego, mianowicie rynku zwykłych miedzianych rur instalacyjnych. Tym samym Komisja była zobowiązana, nawet w przypadku niezaistnienia porozumień SANCO, uwzględnić obrót ze sprzedaży rur SANCO w celu obliczenia udziału skarżącej we właściwym rynku.

108 Natomiast sytuacja w przypadku porozumień WICU i Cuprotherm przedstawia się odmiennie. Porozumienia te dotyczyły towarów, które nie sposób zastąpić zwykłymi instalacyjnymi rurami miedzianymi. Z motywu 459 zaskarżonej decyzji wynika bowiem, że zwykłe miedziane rury instalacyjne i rury instalacyjne izolowane plastikiem tworzyły odrębne rynki właściwe.

109 Co więcej, obliczając udział skarżącej w rynku, funkcjonującej na rynku zwykłych miedzianych rur instalacyjnych, na podstawie obrotu przez nią realizowanego na rynku zwykłych miedzianych rur instalacyjnych i miedzianych rur instalacyjnych izolowanych plastikiem, faktycznie przypisano jej mniejszy udział w rynku niż w przypadku, gdyby obliczenie jej udziału w rynku oparto na obrocie realizowanym na rynku, na którym rzeczywiście uczestniczyła w kartelu.

110 W drugiej kolejności, odnosząc się do kwestii, czy fakt, że współpraca w ramach grupy pięciu była ściślejsza od współpracy w łonie grupy dziewięciu, uzasadniał odmienne traktowanie pod względem wymiaru grzywien, należy stwierdzić, co następuje.

111 Zarówno grupa pięciu, jak i grupa dziewięciu działały w ramach trzeciej części kartelu, za udział w której uznano odpowiedzialność skarżącej. W motywie 690 zaskarżonej decyzji Komisja stwierdziła, że fakt, iż skarżąca nie wchodziła w skład grupy pięciu, wynikał z jej rozmiaru. Skarżąca nie zgłosiła w tym zakresie sprzeciwu.

112 Stąd nie można podważać wniosku Komisji, że znaczenie udziału skarżącej w rozszerzonych porozumieniach europejskich zostało wzięte pod uwagę w odpowiedni sposób poprzez podział na kategorie sprawców naruszenia na podstawie ich udziałów w rynku.

113 Mając na względzie ogół poprzedzających uwag, należy wyłącznie zmienić kwotę grzywny wymierzonej skarżącej, w celu odzwierciedlenia faktu, iż nie brała ona udziału w porozumieniach SANCO.

W przedmiocie zakresu rynku geograficznego, na którym skarżąca uczestniczyła w kartelu

Argumenty stron

114 Skarżąca w istocie kwestionuje fakt, że Komisja biorąc jej udział w rynku jako podstawę odmiennego traktowania, uwzględniła poza sprzedażą w Niemczech, we Francji, w Hiszpanii, Zjednoczonym Królestwie i Niderlandach wartość jej sprzedaży w Grecji. Twierdzi ona, że zakres geograficzny porozumienia, w którym uczestniczyła w okresie od sierpnia 1998 do września 1999 r., ograniczał się do Niemiec, Francji, Hiszpanii, Zjednoczonego Królestwa i Niderlandów. Z uwagi na sprzedaż w Grecji Komisja podwyższyła udział skarżącej w rynku z 2,2% do 3,8%, co odpowiada podwyższeniu o 72% wyjściowej kwoty grzywny jej wymierzonej.

115 Zdaniem skarżącej okoliczność, że wzięła ona udział w kartelu wskutek gróźb związanych z rynkiem greckim, nie oznacza, że Grecja wchodziła w skład terytorium objętego działaniem kartelu. W zaskarżonej decyzji Komisja myli bowiem przedmiot kartelu ze środkami stosowanymi w jego ramach.

116 Dowody zgromadzone w aktach sprawy nie potwierdzają twierdzenia Komisji, jakoby skarżąca skorzystała z milczącego porozumienia o niekonkurowaniu na rodzimych rynkach każdego z uczestników kartelu. Twierdzeniom Komisji zaprzeczają ponadto przywołane dowody. W tym względzie nic nie wskazuje na to, że poza członkami grupy pięciu i członkami porozumień SANCO inni uczestnicy kartelu porozumieli się co do ograniczenia lub ograniczyli swą sprzedaż w Grecji. W rzeczywistości wartość importu konkurentów skarżącej do Grecji wzrosła z 3263 ton w 1997 r. do 3548 ton

w 1999 r. Ponadto wartość eksportu skarżącej do Francji, Niemiec, Zjednoczonego Królestwa i Hiszpanii wzrosła z 4135 ton w drugim półroczu 1998 r. do 5201 ton w pierwszym półroczu 1999 r., co oznacza wzrost o 26%.

117 Zdaniem skarżącej twierdzenie, że przystąpiła ona do polityki niekonkurowania na rynkach rodzimych każdego z uczestników kartelu, w sytuacji gdy wzrosła wartość eksportu jej towarów, jest pozbawione sensu. Z jednej strony nie miała ona bowiem wiedzy o istnieniu takiego porozumienia, z drugiej zaś strony nie uczestniczyła ona w kartelu, by chronić swój rynek krajowy, ale z obawy przed retorsjami ze strony grupy pięciu w postaci dumpingu na rynku greckim.

118 Komisja wnosi o oddalenie niniejszego zarzutu.

Ocena Sądu

119 Należy przypomnieć, że Komisja może zgodnie z pkt 1A wytycznych uwzględnić zakres właściwego rynku geograficznego w celu dokonania oceny wagi danego naruszenia.

120 Uznała ona w niniejszej sprawie, że terytorium EOG stanowiło właściwy rynek geograficzny, którego dotyczył kartel (motyw 17 zaskarżonej decyzji). Wniosek ten nie spotkał się ze sprzeciwem skarżącej. Utrzymuje ona wyłącznie, że naruszenie, za które została ona pociągnięta do odpowiedzialności, obejmuje jedynie Niemcy, Francję, Hiszpanię, Zjednoczone Królestwo i Niderlandy. Nie można uwzględnić tego argumentu.

121 Ze względu na to, że właściwy rynek geograficzny odpowiada terytorium EOG, należy bowiem stwierdzić, nawet jeśli sporne naruszenie nie dotyczyło rynku greckiego, że Komisja słusznie uwzględniła wartość jej sprzedaży w Grecji, ustalając wysokość wymierzonej jej grzywny.

122 Z uwagi na powyższe niniejszą skargę należy oddalić.

3. *W przedmiocie zarzutu dotyczącego błędnego podwyższenia wyjściowej kwoty grzywny z tytułu czasu trwania kartelu*

123 Skarżąca podnosi, że ze względu na to, iż jej udział w kartelu był krótszy niż dwanaście miesięcy, Komisja popełniła oczywisty błąd, podwyższając wyjściową kwotę grzywny o 10% z tytułu czasu trwania naruszenia. Tytułem zarzutu ewentualnego skarżąca podnosi, że Komisja winna była zastosować wobec niej mniejszą podwyżkę kwoty grzywny.

W przedmiocie czasu trwania udziału skarżącej w kartelu

Argumenty stron

124 Skarżąca twierdzi, że jako moment początkowy zarzucanego jej naruszenia winien być traktowany dzień, w którym po raz drugi uczestniczyła ona w tajnym spotkaniu, mianowicie dzień 10 września 1998 r., a nie data jej pierwszego udziału w spotkaniu kartelu w dniu 28 lub 29 sierpnia 1998 r. Utrzymuje ona, iż nie była świadoma

rzeczywistego przedmiotu i tajnego charakteru spotkania, które odbyło się w sierpniu 1998 r., do momentu, w którym jej przedstawiciele wzięli w nim udział. Podnosi jednocześnie, odwołując się do noty wewnętrznej zredagowanej przez jednego z jej pracowników obecnych na tym spotkaniu, że nie przystąpiła ona do żadnego z nielegalnych zachowań w trakcie tego spotkania. Jej przedstawiciele wyraźnie odrzucili skierowane do nich zaproszenia, wskazując, iż wymaga to porozumienia z dyrekcją Chalkor.

125 Odnosząc się do daty końcowej uczestnictwa skarżącej w kartelu, twierdzi ona, że był to moment, w którym zaniechała ona udziału w działalności kartelu, a nie dzień, w którym inni uczestnicy kartelu dowiedzieli się o jej odstąpieniu. Skarżąca przypomina, że zaprzestała uczestniczyć w spotkaniach kartelu w kwietniu 1999 r., nawet jeśli /chociaż do sierpnia 1999 r. przekazywała z miesięczną częstotliwością tajne dane liczbowe swym konkurentom, z których ostatnie dotyczyły lipca 1999 r. Tym samym skarżąca twierdzi, że jej udział w kartelu zakończył się najpóźniej w lipcu lub w sierpniu 1999 r.

126 W konsekwencji skarżąca ocenia, że jej udział w kartelu trwał krócej niż dwanaście miesięcy oraz że – jak wynika z wytycznych – nie powinno mieć miejsca żadne podwyższenie wyjściowej kwoty grzywny z tytułu czasu trwania popełnionego przez nią naruszenia.

127 Komisja wnosi o oddalenie niniejszego zarzutu.

Ocena Sądu

128 Tytułem wstępu należy zwrócić uwagę, że chociaż skarżąca podniosła niniejszy zarzut w celu uzyskania obniżenia kwoty grzywny jej wymierzonej, kwestionuje ona w istocie również zgodność z prawem art. 1 lit. f) zaskarżonej decyzji, zgodnie z którym

naruszenie jej przypisane miało miejsce pomiędzy najpóźniej dniem 29 sierpnia 1998 r. a początkiem września 1999 r.

129 Należy również zwrócić uwagę, że art. 81 ust. 1 WE nie znajduje zastosowania, jeżeli nie doszło do zgodnych oświadczeń woli co najmniej dwóch stron, których forma jest pozbawiona znaczenia, o ile stanowi ona wierne odzwierciedlenie woli stron (wyrok Sądu z dnia 26 października 2000 r. w sprawie T-41/96 Bayer przeciwko Komisji, Rec. s. II-3383, pkt 69).

130 Ponadto – jak wynika z orzecznictwa – wystarczy, że Komisja wykaże, że to przedsiębiorstwo uczestniczyło w spotkaniach konkurujących ze sobą przedsiębiorstw o charakterze oczywiście antykonkurencyjnym, aby udowodnić w sposób niepozostawiający wątpliwości pod względem prawnym udziału danego przedsiębiorstwa w kartelu. Jeśli uczestnictwo w takich spotkaniach zostanie wykazane, to na przedsiębiorstwie tym spoczywa obowiązek przedstawienia dowodów, które mogą świadczyć, że jego udziałowi w tych spotkaniach w ogóle nie przyświecał cel antykonkurencyjny, poprzez wykazanie, że poinformowało ono swoich konkurentów o tym, iż uczestniczy w tych spotkaniach w innym aniżeli oni celu (wyrok z dnia 8 lipca 1999 r. w sprawie C-199/92 P Hüls przeciwko Komisji, Rec. s. I-4287, pkt 155).

131 Jak ustalono w niniejszej sprawie, najpóźniej w dniu 29 sierpnia 1998 r. Chalkor uczestniczyła w spotkaniu kartelu oraz uzyskała ona wiedzę, najpóźniej w trakcie tego spotkania, o jego oczywiście anykonkurencyjnym charakterze. Skarżąca nie była w stanie wykazać, iż dała do zrozumienia innym uczestnikom tego spotkania, że brała w nim udział w innym aniżeli oni celu oraz że była ona przeciwna idei tajnych porozumień na rynku miedzianych rur instalacyjnych.

132 Przeciwnie, jak twierdzi Komisja, wewnętrzne noty skarżącej wskazują raczej, iż w trakcie tego spotkania przedstawiciele Chalkor wyrazili swe zaniepokojenie co do

limitów im przydzielonych i nie sprzeciwiali się idei tajnych porozumień (motyw 326 zaskarżonej decyzji). Argument skarżącej, jakoby jej przedstawiciele zwrócili w trakcie tego spotkania uwagę, iż są zobowiązani zasięgnąć opinii dyrekcji, mógłby być znaczący, o ile wstrzymałaby się ona od uczestnictwa w następnych tajnych spotkaniach, czego nie uczyniła.

133 Wobec powyższego należy uznać, że Komisja nie popełniła błędu, uznając, że udział skarżącej w kartelu rozpoczął się najpóźniej w dniu 29 sierpnia 1998 r.

134 Jeśli chodzi o datę zakończenia przez skarżącą jej udziału w kartelu, należy wskazać, że w ramach systemu wymiany informacji – jednego z podstawowych elementów kartelu (motywy 450 i 486 zaskarżonej decyzji) – strony porozumiały się w przedmiocie comiesięcznego przekazywania danych administratorowi systemu (motywy 306 i 308 zaskarżonej decyzji).

135 Stąd wobec braku formalnego zakończenia uczestnictwa w tym porozumieniu należy uznać, że wycofanie się skarżącej z porozumienia stało się skuteczne najwcześniej dopiero w momencie, w którym nie dochowała ona zobowiązania comiesięcznego przekazywania poufnych danych, tj. we wrześniu 1999 r.

136 Wynika stąd, że Komisja nie popełniła błędu, uznając odpowiedzialność skarżącej za udział w kartelu do początku września 1999 r. Tym samym zarzut dotyczący czasu zaangażowania Chalkor w kartelu winien zostać oddalony.

W przedmiocie stopy podwyżki

Argumenty stron

137 Skarżąca twierdzi, iż nawet gdyby zostało wykazane, że jej uczestnictwo trwało dwanaście miesięcy, stopa podwyżki grzywny w wysokości 10% za każdy rok jest nieproporcjonalna. W tym względzie podnosi ona, że poziom jej zaangażowania w działania kartelu obniżył się po kwietniu 1999 r. oraz że Komisja winna była podnieść wyjściową kwotę wymierzonej jej grzywny o mniej niż 10%, aby uwzględnić ten spadek zaangażowania. W tym względzie odwołuje się ona do licznych wcześniejszych decyzji Komisji.

138 Skarżąca podnosi również, że porównanie różnych podwyżek z tytułu czasu trwania naruszenia zastosowanych do adresatów zaskarżonej decyzji potwierdza, że podwyżka wobec niej zastosowana jest niesprawiedliwa. W szczególności wobec grupy Outokumpu zastosowano podwyżkę w wysokości 110% wyjściowej kwoty grzywny z tytułu udziału w kartelu przez okres jedenastu lat i pięciu miesięcy, co oznacza, że nie uwzględniono pięciu miesięcy. Powyższy okres pięciu miesięcy równa się niemalże połowie czasu, w którym skarżąca uczestniczyła w kartelu, i zdecydowanie więcej niż połowie okresu, w którym uczestniczyła w spornych spotkaniach. To samo dotyczy grupy Boliden, w przypadku której kwota wyjściowa nałożonej na niej grzywny została podwyższona o 125% z tytułu uczestnictwa w kartelu przez dwanaście lat i dziewięć miesięcy. Cztery miesiące uczestnictwa, które nie zostały uwzględnione, odpowiadają połowie okresu uczestnictwa skarżącej w spornych spotkaniach.

139 Komisja wnosi o oddalenie zarzutu.

Ocena Sądu

140 Tytułem wstępu należy stwierdzić, że wcześniejsze decyzje Komisji przywołane przez skarżącą nie mają znaczenia w sprawie, ponieważ wcześniejsza praktyka decyzyjna Komisji nie może służyć jako ramy prawne dla grzywien w dziedzinie konkurencji (zob. pkt 71 powyżej).

141 Należy również przypomnieć, że podwyższenie grzywny ze względu na czas trwania naruszenia nie jest ograniczone do sytuacji, w której istnieje bezpośredni związek pomiędzy tym okresem a podwyższeniem szkody w realizacji wspólnotowych celów określonych przez reguły konkurencji (zob. podobnie ww. w pkt 85 wyrok w sprawie Michelin przeciwko Komisji, pkt 278 i przytoczone tam orzecznictwo). Poza tym z wytycznych wynika, że Komisja nie ustaliła żadnego pokrywania się ani żadnej wzajemnej zależności pomiędzy oceną wagi naruszenia a oceną czasu trwania naruszenia.

142 Przeciwnie, po pierwsze, ze struktury wytycznych wynika, że przewidują one ocenę wagi naruszenia jako takiego, na podstawie której może zostać ustalona kwota wyjściowa. Po drugie, waga naruszenia jest badana z uwzględnieniem charakterystyki danego przedsiębiorstwa, w szczególności jego rozmiaru oraz jego pozycji na właściwym rynku, co może doprowadzić do ważenia kwoty wyjściowej, do podziału przedsiębiorstw na kategorie i do ustalenia szczególnej kwoty wyjściowej. Po trzecie, czas trwania naruszenia jest uwzględniany w celu ustalenia kwoty podstawowej, a po czwarte, wytyczne przewidują uwzględnienie okoliczności obciążających i łagodzących umożliwiających dostosowanie kwoty grzywny między innymi na podstawie aktywnej bądź pasywnej roli danych przedsiębiorstw we wprowadzaniu naruszenia w życie.

143 Z powyższego wynika, że zwykły fakt, iż Komisja zastrzegła sobie możliwość podwyższenia kwoty grzywny za każdy rok naruszenia, które w odniesieniu do długotrwałych naruszeń może wynieść do 10% kwoty ustalonej na podstawie wagi naruszenia, w żaden sposób nie zobowiązuje jej do ustalenia tej stopy w zależności od natężenia działalności kartelu lub jego skutków, a nawet wagi naruszenia. Do Komisji należy bowiem dokonanie w ramach przysługującego jej zakresu uznania (zob. pkt 63 powyżej) wyboru stopy podwyżki, którą zamierza zastosować ze względu na czas trwania naruszenia.

144 W niniejszej sprawie Komisja stwierdziła, że skarżąca uczestniczyła w spornym naruszeniu przez okres dwunastu miesięcy i w konsekwencji podwyższyła wyjściową kwotę wymierzonej jej grzywny o 10%. Postępując w przytoczony sposób, Komisja nie odstąpiła od zasad określonych przez nią w wytycznych.

145 Co więcej, podejście Komisji, polegające na podwyższeniu kwoty wyjściowej grzywny o 10% za każdy pełny rok i o 5% za każdy okres dodatkowy, wynoszący pół roku lub dłuższy (zob. pkt 46 powyżej), nie powoduje w okolicznościach niniejszej sprawy istotnych różnic pomiędzy sprawcami. Stąd nie ma podstaw, by Sąd zastąpił ocenę Komisji swoją własną oceną co do stopy podwyżki zastosowanej z tytułu czasu trwania naruszenia.

146 Z ogółu powyższych uwag wynika, że należy oddalić ten zarzut w całości.

4. *W przedmiocie zarzutu dotyczącego błędnego nieuwzględnienia dobrowolnego zaprzestania przez skarżącą udziału w kartelu*

Argumenty stron

147 Skarżąca podnosi, że Komisja winna była uwzględnić jako okoliczność łagodzącą fakt, iż dobrowolnie wycofała się ona z udziału w spotkaniach kartelu w 1999 r., zanim Komisja rozpoczęła dochodzenie. Skarżąca ocenia, że jeżeli twierdzenie Komisji, jakoby jej udział wzmocnił działalność kartelu, jest prawdziwe, jej dobrowolne wycofanie się winno było osłabić działalność kartelu.

148 Skarżąca zauważa, że wytyczne przewidują, iż Komisja obniża wysokość grzywny wymierzonej przedsiębiorstwu, jeżeli zaprzestanie ono naruszenia wskutek pierwszych interwencji Komisji, w szczególności w trakcie wizyt kontrolnych.

149 Natomiast wycofanie się z udziału w kartelu przed rozpoczęciem dochodzenia Komisji nie jest uznane przez wytyczne za okoliczność łagodzącą. Skarżąca twierdzi, że nieprzyznawanie żadnej korzyści przedsiębiorstwu, które dobrowolnie wycofało się z uczestnictwa w kartelu, jest pozbawione logiki oraz jest przejawem „złego wymiaru sprawiedliwości" i „złej polityki". Skarżąca twierdzi, ze dobrowolne zaprzestanie uczestnictwa winno być uważane za okoliczność łagodzącą w kontekście ustalania kwoty grzywny. Każdy inny wniosek byłby sprzeczny z celem polityki Komisji w dziedzinie grzywien, mianowicie ich odstraszającym charakterem. Dobrowolne zaprzestanie naruszenia nie wymaga żadnego elementu odstraszającego.

150 Komisja wnosi o oddalenie tego zarzutu.

Ocena Sądu

151 Wystarczy stwierdzić, że z orzecznictwa wynika, iż Komisja nie ma żadnego obowiązku przyznawać w ramach przysługującego jej zakresu uznania obniżenia wysokości grzywny w związku z zakończeniem naruszenia przed datą pierwszych interwencji ze strony Komisji (zob. podobnie wyrok Sądu z dnia 12 grudnia 2007 r. w sprawach połączonych T-101/05 i T-111/05 BASF i UCB przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. II-4949, pkt 128 i przytoczone tam orzecznictwo).

152 Poza tym fakt, że Chalkor dobrowolnie zaniechała naruszenia przed wszczęciem dochodzenia przez Komisję, został dostatecznie uwzględniony przy obliczaniu czasu trwania naruszenia, wobec czego nie może ona odwoływać się do pkt 3 tiret trzecie wytycznych.

153 Należy zatem oddalić niniejszy zarzut.

5. *W przedmiocie zarzutu dotyczącego niedostatecznego obniżenia kwoty grzywny w świetle współpracy, jaką podjęła skarżąca na podstawie komunikatu w sprawie współpracy z 1996 r.*

Argumenty stron

154 Skarżąca ocenia, że w świetle korzyści płynących ze współpracy, jaką podjęła w trakcie dochodzenia, winna była, zgodnie z pkt D komunikatu w sprawie współpracy z 1996 r., skorzystać z większego obniżenia kwoty grzywny, niż otrzymała, mianowicie

rzędu 15%. Podkreśla ona, iż mogła wybrać niepodejmowanie współpracy z Komisją i zatrzymać większość dowodów w swoim posiadaniu.

155 W tym względzie skarżąca podnosi na wstępie, iż dobrowolnie i bez zwłoki, na tym samym etapie postępowania co grupa KME i Wieland, dostarczyła Komisji wszelkie istotne dla sprawy informacje znajdujące się w jej posiadaniu. Następnie dodaje, że informacje, jakie przekazała, były szczegółowe, oraz że zostały wykorzystane w dochodzeniu Komisji oraz wreszcie, że z powodu jej ograniczonego udziału w kartelu nie była ona w stanie dostarczyć takiej samej ilości informacji co grupy KME i Outokumpu czy Wieland.

156 Skarżąca twierdzi również, że powody większego obniżenia wartości grzywien wymierzonych grupom Outkumpu i KME niż jej przyznane są trudne do zrozumienia.

157 W uzasadnieniu swego twierdzenia, iż stopa obniżenia zastosowana wobec grzywny jej wymierzonej nie była wystarczająca, skarżąca odwołuje się do wcześniejszych decyzji Komisji.

158 Wreszcie skarżąca stwierdza, że zarówno grupa Boliden, jak i grupa IMI uzyskały obniżenie grzywien o 10%, ponieważ nie kwestionowały one okoliczności przedstawionych w piśmie w sprawie przedstawienia zarzutów. Tym samym zważywszy, że skarżąca również nie kwestionowała faktów przedstawionych w piśmie o przedstawieniu zarzutów, winna była z powodu podjętej współpracy skorzystać z wyższej obniżki niż faktycznie uzyskana.

159 Komisja wnosi o oddalenie tego zarzutu.

Ocena Sądu

160 Należy na wstępie wskazać, że odwołanie się skarżącej do wcześniejszych decyzji Komisji jest bez znaczenia, jako że wcześniejsza praktyka decyzyjna Komisji nie może służyć jako ramy prawne dla grzywien w dziedzinie konkurencji (zob. pkt 71 powyżej).

161 Następnie należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem obniżenie grzywny z tytułu współpracy w toku postępowania administracyjnego opiera się na założeniu, iż taka współpraca ułatwia Komisji zadanie polegające na stwierdzeniu naruszenia (wyroki Sądu: z dnia 14 maja 1998 r. w sprawie T-311/94 BPB de Eendracht przeciwko Komisji, Rec. s. II-1129, pkt 325; w sprawie T-338/94 Finnboard przeciwko Komisji, Rec. s. II-1617, pkt 363).

162 Należy wreszcie wskazać, że w ramach oceny współpracy ze strony członków kartelu tylko oczywisty błąd w ocenie Komisji może prowadzić do podważenia jej decyzji, ponieważ Komisji przysługuje szeroki zakres uznania przy dokonywaniu oceny jakości i użyteczności współpracy danego przedsiębiorstwa, w szczególności w porównaniu ze współpracą innych przedsiębiorstw (wyrok Trybunału z dnia 10 maja 2007 r. w sprawie C-328/05 P SGL Carbon przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. I-3921, pkt 88). Niemniej przeprowadzając tę ocenę, Komisja nie może naruszyć zasady równego traktowania.

163 W niniejszej sprawie z motywów 803–807 zaskarżonej decyzji wynika, że Komisja oceniła, iż współpraca ze strony skarżącej miała ograniczoną wartość, jako że w momencie rozpoczęcia współpracy była ona już w posiadaniu dowodów wykazujących istnienie spornego naruszenia.

164 Skarżąca nie dostarczyła wystarczających dowodów, by podważyć ten wniosek. Podniosła ona wyłącznie, że nie mogła zaoferować szerszej współpracy, jako że jej udział w kartelu był ograniczony zarówno pod względem czasowym, jak i merytorycznym. Argument ten jest jednak bezpodstawny, ponieważ nie można wymagać od Komisji, by w trakcie określania stopy obniżenia grzywny na podstawie komunikatu w sprawie współpracy z 1996 r. uwzględniła inne czynniki niż obiektywna użyteczność współpracy, jaką zaprezentowało przedsiębiorstwo w celu stwierdzenia naruszenia.

165 Z powyższych uwag wynika, iż nie można zarzucać Komisji, że z jednej strony obniżyła o 15% kwotę grzywny wymierzonej Chalkor, biorąc pod uwagę dostarczone przez nią informacje oraz brak sprzeciwu z jej strony wobec faktów stwierdzonych w piśmie w sprawie przedstawienia zarzutów, z drugiej zaś o 10% grzywnę nałożoną na grupę Boliden i grupę IMI, tylko z tego powodu, iż nie zakwestionowały one faktów stwierdzonych w piśmie w sprawie przedstawienia zarzutów.

166 Jeśli chodzi o odwołanie się do stóp obniżki grzywien zastosowanych wobec KME i Wieland, skarżąca przyznaje, że ich odpowiednie wkłady były większe niż jej. Także nie budzi sprzeciwu fakt, że współpraca grupy Outokumpu rozpoczęła się ponad rok wcześniej niż współpraca ze strony skarżącej. Tym samym nie ma potrzeby dalszego analizowania argumentu skarżącej, jakoby była ona dyskryminowana względem tych przedsiębiorstw.

167 Wreszcie twierdzenie skarżącej, jakoby zastosowana wobec niej stopa obniżenia była niedostateczna, ponieważ mogła ona nie podejmować współpracy z Komisją i zatrzymać większość dowodów znajdujących się w jej posiadaniu, sprowadza się do pośredniego podważenia wniosku sformułowanego w motywie 803 zaskarżonej decyzji, na podstawie którego większość informacji dostarczonych przez skarżącą Komisji wynikało z obowiązku spoczywającego na niej na mocy art. 11 rozporządzenia nr 17.

168 W tym kontekście należy wskazać, że Sąd dokonuje pełnej kontroli tego, w jakim stopniu współpraca skarżącej wykroczyła poza wymagania z art. 11 rozporządzenia nr 17 oraz art. 18 rozporządzenia nr 1/2003, tj. ustosunkowania się do wniosków Komisji o udzielenie informacji (zob. podobnie wyrok Sądu z dnia 14 grudnia 2006 r. w sprawach połączonych od T-259/02 do T-264/02 i T-271/02 Raiffeisen Zentralbank Österreich i in. przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. II-5169, pkt 531). Należy jednak stwierdzić, że skarżąca nie uściśliła w swych pismach, których informacji mogła nie dostarczyć Komisji spośród tych, które dostarczyła.

169 Mając na względzie poprzedzające uwagi, należy oddalić niniejszy zarzut.

6. *W przedmiocie zarzutu dotyczącego ustalenia nieproporcjonalnej grzywny*

Argumenty stron

170 Skarżąca uważa, że ostateczna kwota grzywny jej wymierzonej, ustalona na kwotę 9,16 mln EUR, jest nieproporcjonalna w porównaniu z grzywnami nałożonymi na inne przedsiębiorstwa będące adresatami zaskarżonej decyzji. W tym względzie po pierwsze, przywołuje ona przypadek HME, która w momencie popełnienia naruszenia była podobnych co skarżąca rozmiarów, podczas gdy uczestniczyła w kartelu przez okres dwa i pół razy dłuższy. Mimo to kwota grzywny zastosowanej wobec HME wynosi jedynie 4,49 mln EUR.

171 Po drugie, skarżąca twierdzi, że grzywna jej wymierzona przekłada się na kwotę 760 000 EUR za każdy miesiąc udziału w kartelu, podczas gdy kwoty grzywien

wymierzonych innym przedsiębiorstwom wynoszą od 210 000 do 440 000 EUR za każdy miesiąc udziału w naruszeniu.

172 Po trzecie, skarżąca utrzymuje, że liczba tajnych spotkań, w których uczestniczyło przedsiębiorstwo, świadczy o poziomie jego zaangażowania w kartel. W tym względzie zwraca uwagę, że biorąc udział w siedmiu spotkaniach, została jej nałożona grzywna w wysokości 1,83 mln EUR za spotkanie, podczas gdy Wieland i KME, które uczestniczyły niemalże we wszystkich spotkaniach ze 120 spotkań zorganizowanych w ramach kartelu poniosły grzywnę w wysokości 0,206 i 0,56 mln EUR za spotkanie.

173 Po czwarte, skarżąca twierdzi, że jest jedynym małym, niezależnym przedsiębiorstwem zdolnym do konkurowania z wielkimi producentami europejskimi. Jej zdaniem grzywna, jaką wobec niej zastosowano za jej pasywny udział w kartelu, jest przesadnie wysoka i będzie miała wpływ na jej zdolność konkurowania na rynku.

174 Komisja wnosi o oddalenie zarzutu. Zwraca w szczególności uwagę, że kwota grzywny ostatecznie wymierzonej HME jest wynikiem milczącego zastosowania limitu w wysokości 10% określonego w art. 23 ust. 2 rozporządzenia nr 1/2003.

Ocena Sądu

175 Po pierwsze, w świetle dostarczonego przez Komisję wyjaśnienia i braku sprzeciwu ze strony skarżącej należy oddalić zarzut oparty na różnicy pomiędzy ostateczną kwotą grzywny wymierzonej HME i grzywny ustalonej wobec skarżącej.

176 Po drugie, zakładając nawet, że skarżąca może podnosić argument, że kwota grzywny, która została jej wymierzona, może osłabić jej konkurencyjność, w celu wykazania jej nieproporcjonalnego charakteru, należy stwierdzić, że nie przedstawiła ona konkretnych dowodów w tym zakresie.

177 Co do reszty należy stwierdzić, że inne argumenty przedstawione przez skarżącą w ramach niniejszego zarzutu pośrednio zmierzają do zakwestionowania systemu obliczania grzywien ustanowionego w wytycznych.

178 Dzieląc ostateczne kwoty grzywien przez liczbę miesięcy udziału w kartelu lub ilość spotkań, w których uczestniczyli sprawcy, skarżąca zmierza bowiem w rzeczywistości do ustalenia na nowo kwoty grzywny stosownie do czasu trwania naruszenia.

179 W tym kontekście należy stwierdzić, że z ogólnej systematyki wytycznych wynika, że wobec przedsiębiorstw, które uczestniczą w kartelu najdłużej, zostają orzeczone najniższe grzywny, jeżeli kwoty grzywien podzielić przez liczbę miesięcy udziału w kartelu, zważywszy, że Komisja ograniczyła się w wytycznych, do przewidzenia, że wyjściowe kwoty grzywien będą podwyższane o najwyżej 10% za każdy rok naruszenia. Skarżąca nie może odwoływać się do tego rodzaju samoograniczenia ze strony Komisji w celu uzyskania obniżenia nałożonej na nią grzywny.

180 Wnioskowanie przedstawione w pkt 179 powyżej ma zastosowanie również do argumentu skarżącej co do stosunku pomiędzy kwotą nałożonej na nią grzywny i liczbą spotkań, w których uczestniczyła, gdyż liczba spotkań, w których uczestniczyła, jest związana z czasem trwania jej udziału w kartelu.

181 Mając na względzie powyższe uwagi, należy oddalić również ostatni z podniesionych zarzutów.

7. *W przedmiocie ustalenia ostatecznej kwoty grzywny*

182 Jak wynika z pkt 90–113 powyżej, należy zmienić zaskarżoną decyzję, w zakresie w jakim Komisja ustalając kwotę grzywny, nie uwzględniła okoliczności, że skarżąca nie uczestniczyła w porozumieniach SANCO.

183 W pozostałym zakresie wnioski Komisji przedstawione w zaskarżonej decyzji, jak również metoda obliczania grzywien zastosowana w niniejszej sprawie pozostają niezmienne. Ostateczna kwota grzywny zostaje więc obliczona w sposób następujący.

184 Wyjściowa kwota grzywny nałożonej na skarżącą zostaje obniżona o 10% w celu uwzględnienia mniejszej wagi jej uczestnictwa w kartelu w porównaniu z wagą uczestnictwa „producentów SANCO". Nowa kwota wyjściowa grzywny wymierzonej stronie skarżącej zostaje zatem ustalona na poziomie 8,82 mln EUR.

185 Podwyższenie grzywny o 10% z tytułu czasu trwania naruszenia prowadzi do kwoty podstawowej wynoszącej 9,702 mln EUR. Biorąc pod uwagę 15% obniżenie kwoty grzywny przyznane skarżącej przez Komisję na podstawie pkt D komunikatu w sprawie współpracy z 1996 r., ostateczna kwota grzywny wymierzonej skarżącej wynosi 8,2467 mln EUR.

W przedmiocie kosztów

186 Zgodnie z art. 87 § 2 regulaminu Sądu kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Jednak na podstawie art. 87 § 3 akapit pierwszy tego regulaminu w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań każdej ze stron albo w wypadkach szczególnych Sąd może postanowić, że koszty zostaną rozdzielone albo że każda ze stron poniesie swoje własne koszty.

187 Mając na względzie, że żądania każdej ze stron zostały uwzględnione częściowo, należy wydać orzeczenie, że każda ze stron poniesie własne koszty.

Z powyższych względów

SĄD (ósma izba)

orzeka, co następuje:

1) **Kwota grzywny nałożonej na Chalkor AE Epexergasias Metallon na mocy art. 2 lit. d) decyzji Komisji C (2004) 2826 z dnia 3 września 2004 r. dotyczącej postępowania na mocy art. 81 traktatu WE oraz art. 53 porozumienia EOG (sprawa COMP/E-1/38.069 – Miedziane rury instalacyjne) zostaje ustalona na 8,2467 mln EUR.**

2) W pozostałym zakresie skarga zostaje oddalona.

3) Chalkor Epexergasias Metallon i Komisja pokrywają własne koszty.

Martins Ribeiro Papasavvas Wahl

Wyrok ogłoszono na posiedzeniu jawnym w Luksemburgu w dniu 19 maja 2010 r.

Podpisy

Spis treści

Okoliczności powstania sporu ..... II - 1901

1. Postępowanie administracyjne ..... II - 1902

2. Zaskarżona decyzja ..... II - 1904

Towary i rynki, których dotyczy spór ..... II - 1910

Części składowe spornego naruszenia ..... II - 1912

Porozumienia pomiędzy „producentami SANCO” ..... II - 1912

Porozumienia pomiędzy „producentami WICU i Cuprotherm” ..... II - 1913

Rozszerzone porozumienia europejskie ..... II - 1914

Czas trwania i ciągły charakter spornego naruszenia ..... II - 1915

Ustalenie kwot grzywien ..... II - 1916

Wyjściowe kwoty grzywien ..... II - 1917

— Waga ..... II - 1917

— Odmienne traktowanie ..... II - 1919

Podstawowa kwota grzywien ..... II - 1920

Okoliczności obciążające i łagodzące ..... II - 1923

Stosowanie komunikatu w sprawie współpracy z 1996 r. ..... II - 1924

Ostateczna kwota grzywien ..... II - 1925

Przebieg postępowania i żądania stron ..... II - 1926

Co do prawa ..... II - 1927

1. W przedmiocie zarzutu dotyczącego nieuwzględnienienia przymusowego charakteru udziału skarżącej w kartelu ..... II - 1929

Argumenty stron ..... II - 1929

Ocena Sądu ..... II - 1931

2. W przedmiocie zarzutu dotyczącego błędnego ustalenia wyjściowej kwoty grzywny ..... II - 1932

W przedmiocie ograniczonego udziału skarżącej w kartelu ..... II - 1932

Argumenty stron ..... II - 1932

Ocena Sądu ..... II - 1936

W przedmiocie zakresu rynku geograficznego, na którym skarżąca uczestniczyła w kartelu ..... II - 1942

Argumenty stron ..... II - 1942

Ocena Sądu ..... II - 1943

3. W przedmiocie zarzutu dotyczącego błędnego podwyższenia wyjściowej kwoty grzywny z tytułu czasu trwania kartelu ..... II - 1944

W przedmiocie czasu trwania udziału skarżącej w kartelu ..... II - 1944

Argumenty stron ..... II - 1944

Ocena Sądu ..... II - 1945

W przedmiocie stopy podwyżki ..... II - 1948

Argumenty stron ..... II - 1948

Ocena Sądu ..... II - 1949

4. W przedmiocie zarzutu dotyczącego błędnego nieuwzględnienia dobrowolnego zaprzestania przez skarżącą udziału w kartelu ..... II - 1951

Argumenty stron ..... II - 1951

Ocena Sądu ..... II - 1952

5. W przedmiocie zarzutu dotyczącego niedostatecznego obniżenia kwoty grzywny w świetle współpracy, jaką podjęła skarżąca na podstawie komunikatu w sprawie współpracy z 1996 r. ..... II - 1952

Argumenty stron ..... II - 1952

Ocena Sądu ..... II - 1954

6. W przedmiocie zarzutu dotyczącego ustalenia nieproporcjonalnej grzywy ..... II - 1956

Argumenty stron ..... II - 1956

Ocena Sądu ..... II - 1957

7. W przedmiocie ustalenia ostatecznej kwoty grzywny ..... II - 1959

W przedmiocie kosztów ..... II - 1960